

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Маріупольський державний університет
Освітня програма	39537 Міжнародні економічні відносини
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	19
Повна назва ЗВО	Маріупольський державний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	26593428
ПІБ керівника ЗВО	Трофименко Микола Валерійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.mdu.in.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/19>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	39537
Назва ОП	Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	<i>відсутня</i>
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Маріуполь, пр. Будівельників, 129 а
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	179884
ПІБ гаранта ОП	Булатова Олена Валеріївна
Посада гаранта ОП	Перший проректор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	ov_bulatova@mdu.in.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(067)-707-67-70
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.
заочна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Сучасний розвиток національної економіки в процесі її інтеграції у світове господарство, поглиблення інтернаціоналізації господарського життя суттєво змінили умови функціонування підприємств, установ та організацій і викликали об'єктивну потребу у висококваліфікованих фахівцях з міжнародних економічних відносин, що підтверджується результатами аналізу запитів регіонального ринку праці. Доцільність ліцензування у 2016р. підготовки у МДУ докторів філософії за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини» була обумовлена: необхідністю подальшого розвитку наукового потенціалу південно-східного регіону України; задоволення потреби у наукових та науково-педагогічних кадрах закладів вищої освіти та науково-дослідних установ, органів державної влади та місцевого самоврядування, реального сектору економіки; наукового супроводу програм соціально-економічного розвитку міста та регіону, аналітичних досліджень для обґрунтування та прийняття відповідних рішень в межах зазначених програм тощо.

МДУ має досвід підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації. З 2005 року в університеті здійснювалася підготовка аспірантів за спеціальністю «Світове господарство і міжнародні економічні відносини». У 2017 р. в університеті відкрито докторантуру зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини. Сьогодні в університеті розвивається наукова школа д.е.н., професора Булатової О.В. з проблем міжнародної економіки та наукова школа д.е.н., професора Макогона Ю.В. з проблем розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і залучення іноземних інвестицій.

Згідно з наказом МОН №523 від 18.05.2016 р. (протокол рішення Ліцензійної комісії МОН №6/2 від 16.05.2016 р.) Маріупольський державний університет отримав ліцензію на підготовку докторів філософії галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини. Ліцензований обсяг складає 5 осіб (для денної та заочної форм навчання). ОНП «Міжнародні економічні відносини» затверджено і надано чинності рішенням вченої ради МДУ від 07.04.2016 р. №11.

У 2019 році у зв'язку з оновленням структури освітніх програм в університеті, враховуючи рекомендації Міністерства освіти і науки України, затверджено оновлену освітньо-наукову програму «Міжнародні економічні відносини» (протокол засідання Вченої ради МДУ від 27.06.2019 №11).

У 2020 році, беручи до уваги вимоги прийнятого «Положення про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті», а також враховуючи результати проведеного моніторингу ОНП, рекомендації внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, до ОП було внесено зміни, а саме: структуру та зміст ОНП приведено у відповідність до вищезазначеного Положення; оновлено формулювання інтегральної компетентності, перелік загальних і спеціальних компетентностей та нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; оновлено перелік обов'язкових дисциплін циклу загальної підготовки. Оновлену ОНП було затверджено рішенням Вченої ради МДУ 24.06.2020, протокол № 10.

Маріупольський державний університет виступає єдиним закладом вищої освіти на Південному Сході України, який здійснює підготовку докторів філософії з міжнародних економічних відносин.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	1	1	0	0	0
2 курс	2019 - 2020	0	0	0	0	0
3 курс	2018 - 2019	2	0	2	0	0
4 курс	2017 - 2018	1	0	1	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	20769 Міжнародний бізнес 31686 Міжнародні економічні відносини. Міжнародний бізнес
другий (магістерський) рівень	21577 Міжнародний бізнес 31690 Міжнародні економічні відносини. Міжнародний бізнес
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	39537 Міжнародні економічні відносини

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	30884	6703
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	30884	6703
Приміщення, які використовуються на іншому праві, ніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>opr_mizhnarodni_ekonomichni_vidnosini_2020-2021.pdf</i>	3f1vhwOv6PWOGw3i7xbh7vbpv5erQh3//xrCgS6cSMA=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план 292 Міжнародні економічні відносини (доктор філософії).pdf</i>	tWRcnOxu1aEbSq/hxFAMLFag3jaQ8qJ+olUVUOnr4Y =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Орехова Т.В..pdf</i>	Ub+onYIOVnxVFr4P+CVibzmu4mPdehYWvxIN+DQ/e64 =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Борзенко О.О..pdf</i>	WjmB2BjSXlscKtfay8UMcOqE5MlppxnreeuTaw/JGaA=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Політик О.А..pdf</i>	AqFf11PkoSNbHSNuWgzTUxnE3RwLOKWm2x/5Pk3iGi Y=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Метою освітньо-наукової програми (ОНП) «Міжнародні економічні відносини» є підготовка конкурентоспроможних науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, які на основі глибокого переосмислення наявних і створення нових комплексних знань здатні розв'язувати актуальні проблеми дослідницько-інноваційної, професійної та викладацької діяльності у сфері міжнародних економічних відносин та відображувати їх у власному оригінальному науковому дослідженні.

Особливість (унікальність) ОНП полягає в тому, що на основі врахування досвіду провідних вітчизняних та зарубіжних ЗВО щодо реалізації програм підготовки науково-педагогічних кадрів у сфері міжнародних економічних відносин до ОНП включено обов'язкові компоненти з методики та методології економічних досліджень, на опанування яких відведено 42% освітньої складової. Наявність серед освітніх компонентів ОНП практики (науково-дослідної або асистентської на вибір) забезпечує набуття практичного досвіду здійснення дослідницької або викладацької діяльності і посилює можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

Тематичні напрями досліджень (орієнтований перелік яких представлено в ОНП), які проводять здобувачі вищої

освіти в рамках навчання на ОНП, охоплюють вирішення ключових завдань сучасного економічного розвитку країн та регіонів у системі міжнародних економічних відносин, зокрема, з урахуванням актуальних (у тому числі для регіону) аспектів національної економічної безпеки, з використанням статистичного та економіко-математичного аналізу і моделювання.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Місія і стратегічні цілі розвитку МДУ визначено у Статуті МДУ (<http://surl.li/mpfs>), Стратегії розвитку МДУ на 2016-2020 рр. та Стратегічному плані розвитку МДУ на 2021-2025 рр. (<http://surl.li/rjya>), затвердженому наказом № 73 від 11.03.2021 р. Місією університету є практичне втілення євроінтеграційних прагнень Української держави через забезпечення зміцнення науково-освітнього та інноваційного потенціалу країни шляхом розвитку людського капіталу, продукування та поширення ідей та нових знань.

ОНП сприяє реалізації стратегічних цілей розвитку МДУ та відповідає індикаторам освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності:

забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, бізнес-орієнтованих, інтелектуально і творчо розвинених, мовнокомпетентних;

зосередження тематики досліджень аспірантів у напрямках, пов'язаних з глобальними викликами, що постали перед світовою спільнотою і Україною;

підвищення рівня інтернаціоналізації ЗВО через активізацію участі аспірантів та НПП у міжнародних програмах, наукових заходах в Україні та за кордоном, публікації у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science;

забезпечення європейської якості наукової діяльності, подальше входження в світове науково-освітнє середовище; створення потужної науково-дослідної бази як осередку генерування інноваційних ідей; наближення до параметрів дослідницького ЗВО.

ОНП враховує перспективи розвитку МДУ, оскільки глибокий рівень міжнародних зв'язків відрізняє університет від інших ЗВО регіону.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

До процесу розробки та вдосконалення ОНП системно залучаються здобувачі, які навчаються на програмі. На пропозиції аспірантів: посилити мовну підготовку для підвищення якості публічної апробації результатів досліджень, сприяння їх поширенню в науковій та практичній сферах українською мовою в ОНП 2019 року введено ОК «Ділова українська мова»; сформувати систему знань про засади організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, методики і технології викладання навчальних дисциплін в системі університетської освіти - в ОНП 2020 року до блоку обов'язкових компонент включено дисципліну «Педагогіка вищої школи» (<http://surl.li/rhju>).

На пропозицію здобувачів вищої освіти розширити їх можливості у формуванні власної освітньої траєкторії та задовольнити свої освітні потреби було збільшено перелік елективних дисциплін професійної підготовки.

- роботодавці

Пропозиції роботодавців щодо змісту програми та формування програмних результатів навчання на ОНП висловлюються під час їх участі у науково-методичних семінарах, круглих столах, наукових конференціях (<http://surl.li/rhkc>; <http://surl.li/rhkd>; <http://surl.li/rhkk>) та під час опитувань, які проводяться на факультеті. Зокрема, визначені під час проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір» найбільш актуальні на сьогодні напрями наукових досліджень у сфері економічних наук, враховано кафедрою при удосконаленні наукової складової освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії.

- академічна спільнота

До обговорення ОНП залучаються такі представники академічної спільноти: представники профільних кафедр провідних ЗВО України, які готують здобувачів вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» (Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Донецького національного університету імені Василя Стуса, Київського національного торговельно-економічного університету, Західноукраїнського національного університету, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника») та іноземних ЗВО (Познанського державного університету ім. Адама Міцкевича (Польща), Молдавської академії економічних знань (Молдова), Університету Парубіце (Чехія)) при проведенні круглих столів, науково-методичних семінарів, рецензуванні ОНП (<http://surl.li/rhkc>; <http://surl.li/rhkk>).

Зокрема, враховуючи пропозиції представників академічної спільноти, прийнято рішення щодо оновлення змісту ОК «Глобалізаційний дискурс» у частині розширення вивчення проблемних питань розвитку системи міжнародних економічних відносин під впливом процесів глобалізації/деглобалізації.

- інші стейкхолдери

До процесу перегляду та оновлення ОНП залучаються інші стейкхолдери - потенційні роботодавці та фахівці-практики: представники наукових установ (Інституту економіки та прогнозування НАН України), професійних спільнот (аналітичного центру економіко-правових досліджень і прогнозування Федерації роботодавців, ТПП у м.

Маріуполі), органів місцевого самоврядування (Маріупольської міської ради), підприємств та установ (відділення ПАТ «Перший український міжнародний банк» у м. Маріуполі) через участь у спільних наукових заходах і надання пропозицій та рекомендацій під час громадських обговорень проєкту ОНП (<http://surl.li/rhld>), а потім її діючої редакції (<http://surl.li/rjzf>).

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Під час розробки ОНП враховано актуальні напрями розвитку світової та вітчизняної науки, новітні тенденції розвитку міжнародних економічних відносин та пропозиції стейкхолдерів. Цілі та програмні результати навчання, відображені у компетентностях випускника, повною мірою висвітлюють тенденції розвитку спеціальності у частині щорічного перегляду змісту робочих програм навчальних дисциплін та інших структурних складових КНМЗНД, їх адаптації з огляду на сучасні потреби суспільства, ступінь задоволення здобувачів ОНП та відповідність змісту сучасним науковим дослідженням у сфері міжнародних економічних відносин.

При постановці програмних результатів ОНП враховувались тенденції, що характеризують сучасний стан ринку праці, зокрема, орієнтацію на фахівців, компетентності яких передбачають спроможність проявляти швидкість та гнучкість у прийнятті рішень, здатність до аналітичного мислення і систематизації інформації, продукування нових ідей.

З метою врахування новітніх змін ринку праці та забезпечення відповідності програмних результатів ОНП його вимогам у МДУ проводяться зустрічі та професійні дискусії з роботодавцями та практиками під час організації днів кар'єри (<http://surl.li/rhli>; <http://surl.li/rhli>), представниками академічної та наукової спільноти при проведенні засідань спеціалізованої вченої ради (<http://surl.li/rhllk>), під час участі у круглих столах і наукових семінарах, стажувань (<http://surl.li/rhll>), обговорення стратегічних напрямків розвитку міста, здобувачами вищої освіти на науково-практичних конференціях.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час формулювання цілей та ПРН враховувалися запити регіонального ринку, зовнішньоекономічна спрямованість розвитку регіону, які показали, що існує потреба у підготовці конкурентоспроможних кадрів вищої кваліфікації, які здатні розв'язувати актуальні завдання дослідницько-інноваційної та професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин, підготовку яких забезпечує МДУ - єдиний класичний ЗВО у регіоні.

Мета ОНП відповідає цілям та завданням Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 р. та Стратегії «Маріуполь 2030», до розробки яких залучені НПП випускової кафедри. Підтвердженням галузевого та регіонального контексту ОНП є зміст освітніх компонент, тематика дисертаційних робіт, наукових заходів, в яких беруть участь аспіранти та НПП. НПП беруть участь у роботі галузевих та регіональних установ. Проф. Чентуков Ю.І., Заслужений працівник промисловості України, є депутатом Маріупольської районної ради. Проф. Макогон Ю.В., Заслужений діяч науки і техніки України, та проф. Толлежніков Р.О. входили до робочої групи Донецької обласної державної адміністрації з підготовки пропозицій до проєктів Стратегії розвитку Донецької обл. на період до 2027 р. Доц. Беззубченко О.А. є членом робочої групи Донецької обласної державної адміністрації з розробки проєкту Регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва в Донецькій області на 2021-2022 рр. Проф. Булатова О.В. є членом робочої групи Маріупольської міської ради з розробки проєкту Стратегії розвитку міста Маріуполя «Маріуполь-2030».

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП «Міжнародні економічні відносини» враховано досвід програм підготовки доктора філософії з міжнародних економічних відносин, які реалізуються у Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, ДВНЗ «Київський національний університет імені Вадима Гетьмана», Донецькому національному університету імені Василя Стуса, Національному університету «Львівська політехніка» тощо.

Також при розробці актуальної ОНП вивчено досвід підготовки докторів філософії зарубіжними закладами вищої освіти. Зокрема, аналіз практик впровадження відповідних освітніх програм Університетом прикладних наук Бургенланду, Австрія (програма доктора філософії з міжнародних економічних відносин та менеджменту: <http://surl.li/rhlg>), Празьким економічним університетом, Чеська Республіка (програма доктора філософії з міжнародних економічних відносин: <http://surl.li/rhly>), Університетом Торонто, Канада (програма доктора філософії з економіки, спеціалізація «Міжнародна економіка»: <https://www.sgs.utoronto.ca/programs/economics/>), продемонстрував, що 30-50% обсягу освітньої складової зазначених програм відводиться на обов'язкові компоненти з методик та методології економічних досліджень. Це було враховано в актуальній ОНП шляхом включення до її освітньої складової ОК «Методологія наукової діяльності», «Актуальні проблеми філософії», «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях», «Спеціальні методи економічних досліджень», «Глобалізаційний дискурс».

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня у галузі 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній,

пояснить, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

ПРН, які повинні бути досягнуті в результаті навчання за ОНП «Міжнародні економічні відносини», визначені з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій та відповідають вимогам восьмого кваліфікаційного рівня за такими дескрипторами:

знання (концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності) – РН1, РН6, РН7, РН9, РН10, РН15, РН16;

уміння (спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей) – РН1, РН2, РН3, РН6, РН7, РН8, РН11, РН12, РН13;

комунікація (вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях) – РН4, РН5, РН10, РН14, РН17, РН18;

автономність і відповідальність (демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення) – РН5, РН14, РН17, РН18.

Повністю програмні результати навчання подані в освітньо-науковій програмі 292 «Міжнародні економічні відносини» на сайті МДУ (<http://surl.li/tjzf>).

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

48

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

0

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП «Міжнародні економічні відносини» відповідає предметній області спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», теоретичний зміст якої включає поняття, концепції, принципи глобального економічного розвитку та їх використання для пояснення закономірностей суспільних відтворювальних процесів у їх взаємозв'язку і взаємозалежності на основі міжнародної економічної діяльності, міжнародного поділу праці та інституційного механізму регулювання в процесі трансформації міжнародних економічних відносин. Об'єктом вивчення ОНП «Міжнародні економічні відносини» є функціонування та розвиток міжнародних економічних відносин між суб'єктами світового економічного простору в процесі еволюції міжнародного співробітництва. Для ОНП «Міжнародні економічні відносини» цілі навчання на третьому освітньо-науковому рівні визначені згідно Національної рамки кваліфікацій відповідно до її мети: підготовка висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових комплексних знань, їх впровадження шляхом формування та розвитку у здобувачів компетентностей, необхідних для розв'язання актуальних проблем дослідницько-інноваційної, професійної та викладацької діяльності у сфері міжнародних економічних відносин та відображення їх у власному науковому дослідженні.

Відповідність змісту ОНП предметній області досягається через забезпечення програмних результатів навчання шляхом включення до ОНП відповідних освітніх компонентів. Розподіл змісту ОНП та навчальний час за обов'язковою і варіативною частиною, за циклами підготовки, кількість навчальних годин/кредитів на вивчення кожної дисципліни і практики відповідають навчальному плану, а також методам, методикам і технологіям, якими має оволодіти здобувач вищої освіти і які включають: загальнологічні, теоретичні, емпіричні методи наукового пізнання, методи економіко-математичного моделювання, фінансово-економічного та статистичного аналізу; методики оцінювання, моделювання та прогнозування розвитку міжнародних економічних відносин на різних рівнях у поєднанні із сучасними інформаційними технологіями.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Згідно з Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Маріупольському державному університеті (<http://surl.li/rhnm>) ОНП та розроблений на її підставі навчальний план є основою для

формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів здійснюється на основі індивідуального вибору навчальних дисциплін. У МДУ сформовано процедуру обрання дисциплін, що регулюється: Положенням про організацію освітнього процесу в МДУ (<http://surl.li/rhno>); Положенням про вибіркові дисципліни в МДУ (<http://surl.li/rhnp>). У ОНП передбачено 12 кредитів ЄКТС на вибіркові освітні компоненти, що складає 25% і відповідає статті 62, п. 15 Закону України «Про вищу освіту».

До обов'язкових освітніх компонентів ОНП включено практичну підготовку, але конкретний вид практики (науково-дослідна або асистентська) обирається здобувачем з урахуванням його пріоритетів – набуття практичного досвіду здійснення дослідницької або викладацької діяльності, що також дає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії також здійснюється через вільний вибір здобувачами теми власного наукового дослідження.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Відповідно до Розділу Х статті 62 Закону України «Про вищу освіту» процедура здійснення вибору навчальних дисциплін в МДУ регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в МДУ (наказ МДУ № 326 від 28.12.2020) (<http://surl.li/rhno>); Положенням про вибіркові дисципліни в МДУ (наказ МДУ № 130 від 10.06.2020 у новій редакції) (<http://surl.li/rhnp>). Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем в обсязі, що становить не менше, ніж 25% від загальної кількості кредитів, передбачених ОП.

У 2020 р. було оновлено Положення про вибіркові дисципліни у Маріупольському державному університеті, зокрема, у частині розширення набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок тощо (вперше розроблено та введено в дію наказом МДУ № 196 від 26 червня 2015, оновлено наказом МДУ 10.06.2020 № 130). Відповідно до Р.2 зазначеного Положення в МДУ визначено загальні підходи до формування вибірових дисциплін. Зокрема, здобувачі вищої освіти здійснюють вибір дисциплін з Каталогів вибірових дисциплін, також здобувачі можуть обрати дисципліни, запропоновані для іншого рівня вищої освіти.

Для здобувачів ступеня доктора філософії варіативна компонента ОНП «Міжнародні економічні відносини» становить 360 год./12 кредитів ЄКТС і включає 3 дисципліни циклу професійної підготовки. Обсяг елективної дисципліни становить 4 кредити ЄКТС (120 годин). Дисципліни за вибором вивчаються у III семестрі. Перелік вибірових компонент ОНП міститься у Каталогі елективних дисциплін професійної підготовки, розробленому викладачами кафедри економіки та міжнародних економічних відносин. Варіативні дисципліни обираються аспірантом з урахуванням тематики наукового дослідження. Аспірант має право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для другого (магістерського) рівня вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем випускової кафедри.

У другому семестрі (у квітні) методист відділу аспірантури спільно з науковим керівником аспіранта ознайомлює його із процедурою вибору дисциплін. Ознайомившись із Каталогом (<http://surl.li/rkme>) здобувачі шляхом написання заяв визначають свій вибір щодо вивчення конкретних дисциплін. Після цього розпорядженням декана формуються групи для вивчення вибірових дисциплін.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії передбачає проходження у 4-му семестрі науково-дослідної або асистентської практики обсягом 4 кредити ЄКТС. Практична підготовка здобувачів вищої освіти, які навчаються на актуальній ОНП, здійснюється відповідно до «Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Маріупольського державного університету» (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_provedennja_praktik.pdf) та робочих програм практики.

Базами практики можуть виступати заклади вищої освіти або наукові установи.

Практична підготовка забезпечує формування наступних компетентностей, передбачених ОНП: науково-дослідна практика (ЗК-1, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-4, ЗК-5, ЗК-6, ЗК-7, СК-1, СК-2, СК-3, СК-4, СК-5, СК-6, СК-8); асистентська практика (ЗК-3, ЗК-4, ЗК-5, ЗК-7, СК-1, СК-7, СК-8, СК-9).

Практична підготовка здобувачів вищої освіти за ОНП «Міжнародні економічні відносини» також реалізується через проведення самостійного наукового дослідження відповідно до теми дисертації, участь у виконанні наукових тем кафедри економіки та міжнародних економічних відносин.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

В МДУ процедури щодо розвитку в учасників освітнього процесу соціальних навичок, визначені, зокрема, Положенням щодо політики розвитку soft skills (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_soft_skills.pdf), Положенням про вибіркові дисципліни в МДУ (наказ МДУ № 130 від 10.06.2020 у новій редакції) (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_vibirkovi_disciplini_100620.pdf).

ОНП «Міжнародні економічні відносини» містить наступні освітні компоненти, що сприяють набуттю аспірантами соціальних навичок, які відповідають цілям та результатам програми: ОК1 Актуальні проблеми філософії, ОК4 Наукова комунікація іноземною мовою, ОК5 Ділова українська мова, ОК9 Науково-дослідна / асистентська практика.

Набуття аспірантами універсальних соціальних навичок (зокрема, навичок спілкування, командної роботи, міжособистісної взаємодії) відбувається також через їх залучення до виконання науково-дослідних тем випускової кафедри, участь у конференціях, наукових та методичних семінарах, презентацію результатів власного дослідження,

написання наукових статей, розділів монографій тощо.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Відповідно до положень «Про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті» та «Про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в МДУ» (введені в дію наказом МДУ № 326 від 28.12.2020) навчальний план здобувача визначається кількістю облікових одиниць часу, призначених для засвоєння ОП підготовки на певному рівні вищої освіти.

Загальне навантаження здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за освітньою складовою ОНП становить 1440 год. (48 кредитів ЄКТС). Загальна кількість аудиторних годин складає 484 год. (33,6%), кількість годин, виділених на самостійну роботу, - 956 год. (66,4%) (у тому числі 120 годин на практичну підготовку). Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти в межах кожної освітньої компоненти визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Співвідношення годин аудиторних занять і самостійної роботи для дисциплін циклу загальної підготовки складає 33%/67%, для дисциплін циклу професійної підготовки - 40%/60%.

Для визначення фактичного навантаження здобувачів вищої освіти на ОНП та попередження виникнення проблеми їх перенавантаження кафедра економіки та міжнародних економічних відносин проводить систематичні опитування - як через спілкування викладачів та наукових керівників з аспірантами, так і через їх залучення до анкетування.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

В рамках ОНП «Міжнародні економічні відносини» підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://mdu.in.ua/index/vstup/0-67>

<http://mdu.in.ua/index/aspirantura/0-18>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Прийом на навчання на ОНП проводиться відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами, затвердженими Постановою КМУ від 03 квітня 2019 р. № 283), Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2021 р., затверджених наказом МОН України 15 жовтня 2020 р. №1274, Правил прийому до Маріупольського державного університету в 2021 р., Положення про відділ аспірантури МДУ.

Правила прийому на навчання до МДУ в 2021 р. затверджено Вченою радою університету і оприлюднено на сайті МДУ.

Для здобуття ступеня доктора філософії до аспірантури МДУ приймаються особи, які здобули вищу освіту (на базі диплома ОС «Магістр» або ОКР «Спеціаліст»). Правилами прийому передбачена співбесіда для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань, ніж та, яка зазначена у дипломі про вищу освіту.

Відбір здійснюється на основі конкурсної системи оцінювання з урахуванням конкурсного балу, отриманого за результатами вступних випробувань: 1) вступного іспиту із спеціальності і презентації дослідницької пропозиції (дозволяє оцінити готовність вступника до науково-дослідної та аналітичної роботи); 2) вступного іспиту з іноземної мови (англійської). Конкурсний бал також враховує додаткові бали вступника за навчальні та наукові досягнення. Особливості ОНП «Міжнародні економічні відносини» враховані програмою вступного іспиту з відповідної спеціальності (<http://surl.li/rhnx>).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

У Маріупольському державному університеті питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється:

Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті, затвердженим наказом МДУ №350 від 10.11.2016 р. (<http://surl.li/rhoc>).

Правилами прийому до аспірантури Маріупольського державного університету у 2021 році (Додаток 9 до Правил прийому до Маріупольського державного університету в 2021 році (<http://surl.li/rhof>))

Доступність документів для учасників освітнього процесу забезпечується їх оприлюдненням на офіційному сайті МДУ.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Конкретних прикладів практики застосування вказаних правил на освітньо-науковій програмі «Міжнародні економічні відносини» не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентуються Порядком визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, затверджені протоколом №7 Вченої ради МДУ від 01.04.2020 та введеним у дію наказом МДУ 06.04.2020 № 93.

Доступність документів для учасників освітнього процесу забезпечується їх оприлюдненням на офіційному сайті МДУ (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/porjadok_viznannja_neformalna_osvita.pdf)

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Конкретних прикладів практики застосування вказаних правил на освітньо-науковій програмі «Міжнародні економічні відносини» не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Організація освітнього процесу за ОНП «Міжнародні економічні відносини» відповідає Положенню про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті №326 від 28.12.2020 (<http://surl.li/rhno>) та реалізується через основні форми (навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи) та основні види навчальних занять (лекції; практичні, семінарські, індивідуальні заняття; консультації). Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних (інтерактивна лекція, лекція-дискусія тощо) і семінарських занять (диспут, тренінг тощо) з самостійною роботою здобувача вищої освіти. Практична підготовка передбачає проходження науково-дослідної або асистентської практик. Проміжний та поточний контроль здійснюється у формі виконання модульних контрольних робіт; підготовки та захисту проєктів, презентацій, тощо. Усі форми та методи навчання і викладання оптимально поєднані між собою та сприяють отриманню глибоких теоретичних знань, формуванню здатностей аналітичного, креативного і критичного мислення, формуванню вмінь вирішувати складні наукові задачі у сфері міжнародних економічних відносин. Відповідність форм та методів навчання і викладання програмним результатам навчання окремо за кожним освітнім компонентом прописується в робочих програмах навчальних дисциплін, які розміщені на Навчальному порталі МДУ (<http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=1115>) та у таблиці 3 Додатку.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

В освітньому процесі на ОНП реалізується студентоцентрований підхід, що базується на застосуванні інноваційних підходів та інтерактивних освітніх технологій і сприяє посиленню ролі здобувача від пасивного споживача освітніх послуг до активного замовника. Концепт студентоцентрованості передбачає: залучення роботодавців та здобувачів освіти до удосконалення ОНП (пропозиції аспірантів Карпенка О. щодо посилення україномовної підготовки враховано у ОНП шляхом включення ОК5 Ділова українська мова (2019 р.); Зайковського О.С. – щодо розвитку викладацьких компетентностей – через включення ОК6 «Педагогіка вищої школи» (2020 р.)); наявність вибіркової компоненти (12 кредитів ЄКТС) та реальну вибірковість дисциплін, що передбачено відповідним Положенням (<http://surl.li/risu>); можливість вибору місця проходження науково-дослідної або асистентської практики; право на академічну мобільність здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/rhoc>); залучення здобувачів до різних наукових заходів, що дає можливість професійної комунікації з провідними вченими і практиками; забезпечення вільного доступу до світових електронних бібліотек (<http://mdu.in.ua/index/biblioteka/0-10>); створення належних умов для роботи над науковими дослідженнями та сприяння у їх публікаціях.

Рівень задоволеності аспірантів формами та методами навчання і викладання визначається в процесі анкетування. Результати опитувань показали, що 75% опитаних повністю задоволені ОНП, 25% - більше задоволені, ніж незадоволені (<http://surl.li/risw>).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Методи навчання і викладання на ОНП «Міжнародні економічні відносини» відповідають принципам академічної свободи та передбачають самостійність і незалежність учасників освітнього процесу. Академічна свобода забезпечується можливістю науково-педагогічних працівників (НПП) вільно обирати зміст, форми і методи своєї навчальної, методичної та наукової роботи, презентувати матеріали власних досліджень, самостійно обирати бази для стажування та підвищення фахової кваліфікації.

Академічна свобода здобувачів реалізується через формування індивідуальної освітньої траєкторії та вільний вибір дисциплін в межах 25% навчального часу; вільне обрання напряму та тематики наукового дослідження в межах обраної спеціальності; можливість апробації результатів дослідження та їх впровадження у практичну діяльність суб'єктів господарювання; право висловлювати і відстоювати свої власні думки і погляди під час занять. Інтереси аспірантів враховуються завдяки використанню НПП під час викладання навчальних дисциплін таких методів як інтерактивні лекції, дискусії, творчі завдання тощо, що дозволяє вибудовувати у аспірантів цілісну систему знань в предметній сфері через усвідомлення різноманітного наукового світогляду та допомогти з обранням напрямів наукових досліджень.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація з організації освітнього процесу надається здобувачеві на протязі усього періоду навчання. Інформація про графік освітнього процесу, розклад занять та іспитів оприлюднюється на сайті МДУ у розділі «Аспірантура» (<http://mdu.in.ua/index/aspirantura/0-18>) та доводиться до відома аспірантів через електронні мережі. Вимоги до кваліфікації осіб, що вступають до аспірантури МДУ, прописані у правилах прийому на відповідний навчальний рік (<http://surl.li/risz>). Інформація щодо прав та обов'язків аспірантів, порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії відображена у відповідному Положенні МДУ (<http://surl.li/rhnm>). Джерелом інформації щодо змісту, цілей, завдань, результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання є: ОНП (<http://surl.li/rjzf>), де визначено всі ОК; робочі програми навчальних дисциплін; КНМЗНД; методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи за окремими ОК. Інформація доводиться до здобувачів наступними способами: оприлюднюється на Навчальному порталі МДУ (<http://moodle.mdu.in.ua/>); надається на початку вивчення певного ОК; передається у процесі особистого спілкування з викладачем та через електронну пошту. На сайті бібліотеки (<http://mdu.in.ua/index/biblioteka/0-10>) є вільний доступ до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання та наукової діяльності в межах ОНП.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Реалізація ОНП передбачає органічне поєднання освітньої та науково-дослідницької складових протягом усього навчання, оскільки набуття теоретичних знань, формування практичних умінь та навичок є необхідною умовою підготовки конкурентоспроможних науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, здатних розв'язувати проблеми дослідницько-інноваційної, професійної та викладацької діяльності у сфері міжнародних економічних відносин та відображувати їх у оригінальному науковому дослідженні.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП відбувається завдяки вивченню ОК, які поєднують освітню та наукову складові: «Актуальні проблеми філософії» (формування наукового світогляду, філософської культури мислення та пізнання); «Методологія наукової діяльності» (знання щодо організації та здійснення різних форм науково-дослідної роботи); «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях» (вивчення функціональних можливостей програмних засобів, призначених для здійснення наукового дослідження); «Наукова комунікація іноземною мовою» (навички написання наукових праць іноземною мовою, що забезпечує можливості зарубіжних наукових публікацій та комунікацій); «Спеціальні методи економічних досліджень» (вміння побудови економіко-математичних моделей та інтерпретації результатів їх аналізу у науково-дослідній роботі); «Глобалізаційний дискурс» (вміння аналізувати світогосподарські явища і процеси у контексті глобальних трансформацій); «Асистентська практика» (оволодіння сучасними методами викладання, ознайомлення з формами організації навчальної, методичної та наукової роботи); «Науково-дослідна практика» (навички ідентифікації наукових та практичних проблем, підготовки наукових текстів та доповідей, здійснення публічної апробації результатів досліджень).

Під час виконання наукових робіт аспіранти залучаються до виконання наукових тем кафедри, зокрема: «Теоретико-методологічне забезпечення та розробка інструментарію модернізаційної моделі регіонального розвитку в нових територіально-просторових умовах» (№0118U0000551).

Результатом поєднання навчання і наукових досліджень є апробації результатів досліджень шляхом участі здобувачів у наукових форумах, семінарах, науково-практичних конференціях різного рівня, а також в університетських наукових заходах відповідно до Плану їх проведення (<http://surl.li/ritb>), зокрема, участь аспірантів у Міжнародній конференції «Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політикоправовий простір», що проводиться на регулярній основі.

Посиленню науково-практичної спрямованості освітнього та дослідницького процесів сприяє підготовка публікацій у вітчизняних та іноземних наукових виданнях. Аспірантам надається можливість публікувати результати досліджень у науковому виданні «Вісник МДУ. Серія: Економіка» (категорія Б, включений до наукометричної бази Index Copernicus International (<http://visnyk-ekonomics.mdu.in.ua/>)). Поєднання навчання та досліджень викладачів і аспірантів відбувається під час підготовки спільних наукових публікацій.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Науково-педагогічні працівники кафедри, які забезпечують реалізацію ОНП «Міжнародні економічні відносини», здійснюють систематичну роботу щодо перегляду та оновлення змісту ОК. Таке оновлення відбувається щорічно

завдяки відслідковуванню викладачами новітніх тенденцій у сфері міжнародних економічних відносин, впровадженню передових практик, методик, технологій та інших науково-методичних досягнень, які доцільно було використовувати при підготовці докторів філософії, запровадження нових нормативних навчально-методичних положень на рівні університету тощо.

Вимоги до змісту й оформлення комплексів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ОНП «Міжнародні економічні відносини» у МДУ, регламентується Положенням про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни МДУ (<http://surl.li/ritd>).

Тематичні плани та зміст навчальних дисциплін постійно вдосконалюються на основі дослідницької роботи науково-педагогічних працівників, участі у наукових та науково-практичних конференціях, форумах, круглих столах тощо. Крім того, науково-педагогічні працівники вносять оновлення у зміст навчальних дисциплін за результатами проходження зарубіжних стажувань, участі у міжнародних проєктах або підвищення кваліфікації. Так, викладач дисципліни «Спеціальні методи економічних досліджень», доцент Захарова О.В. пройшла зарубіжне стажування за програмою «Інноваційний розвиток Європейських університетів: досвід країн Балтії» (2019), за результатами якого було оновлено зміст та методика викладання курсу. Викладач дисципліни «Глобалізаційний дискурс», професор Булатова О.В. приймає участь у Міжнародній програмі ім. Фулбрайта в Україні (2019-2020), брала участь в програмі інноваційного розвитку міст у Піттсбурзі (2019). Досвід, який отримано під час участі у проєктах, використовується при викладанні зазначеної ОК.

Додатковою формою актуалізації змісту освітніх компонентів ОНП є регулярне науково-педагогічне співробітництво із зарубіжними ЗВО та постійна співпраця з органами місцевого самоврядування і державного управління, бізнесом. Перегляд, обговорення та оцінювання змісту освітніх компонентів відбувається під час проведення конференцій (<http://surl.li/rite>), круглих столів (<http://surl.li/ritg>; <http://surl.li/rhkk>), засідань кафедри та науково-методичних семінарів (<http://surl.li/rhkc>; <http://surl.li/rhkd>).

Під час розроблення /оновлення робочих програм навчальних дисциплін враховується підготовка і публікація НПП наукових статей, монографій, підручників та навчальних посібників. Результати виконання викладачами комплексних та держбюджетних НДР публікуються у вигляді монографій, статей, які також враховуються при формуванні навчально-методичного забезпечення дисциплін підготовки доктора філософії.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОНП пов'язані із інтернаціоналізацію діяльності МДУ за наступними напрямками:

- участь НПП у міжнародних стажуваннях, міжнародних програмах і проєктах: ERASMUS +, Програми імені Фулбрайта, Програмі Британської Ради "Розвиток лідерського потенціалу університетів України" (<http://surl.li/ritl>; <http://surl.li/rjlv>; <http://surl.li/rjhw>);
- створення на інституційному рівні умов для академічної мобільності учасників освітнього процесу (<http://surl.li/rhoc>);
- проведення в МДУ численних міжнародних конференцій (http://mdu.in.ua/index/materiali_konferencij/0-147), у т.ч. організованих випусковою кафедрою (<http://surl.li/rjia>) та університетом (<http://surl.li/rjie>; <http://surl.li/rjif>; <http://surl.li/rjif>);
- участь викладачів і здобувачів у міжнародних конференціях, організованих вітчизняними і зарубіжними ЗВО та організаціями;
- публікації результатів досліджень у науковому виданні «Вісник МДУ. Серія: Економіка» (категорія Б Переліку наукових фахових видань України, індексується міжнародними наукометричними базами (<http://visnyk-ekonomics.mdu.in.ua/>), у інших вітчизняних та іноземних виданнях;
- наявність доступу учасників освітнього процесу з локальної мережі університету до міжнародних науково-інформаційних ресурсів: регулярного доступу до ресурсів Scopus, Web of Science тощо (<http://slibr.mdu.in.ua/>);
- залучення до проведення відкритих лекцій, майстер-класів іноземних науковців та громадських діячів (<http://surl.li/rjij>; <http://surl.li/rhkk>).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Основними формами контрольних заходів, що застосовуються для перевірки досягнень програмних результатів навчання, є поточний, підсумковий контроль та атестація здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, індивідуальних занять та консультацій з аспірантами у формі усного опитування, тестування, виконання контрольних робіт, написання есе, реферативних досліджень, підготовки та захисту презентацій, виступу за проблемними питаннями, виконання та захисту індивідуальних науково-дослідних проєктів, розв'язання аналітичних прикладних завдань тощо. Форми поточного контролю обираються викладачем відповідно до специфіки навчальної дисципліни, формату матеріалу, а також обсягу часу, передбаченого на освітню компоненту, та фіксуються у робочій програмі навчальної дисципліни, в якій також зазначається системи оцінювання рівня знань за кожним видом контрольного заходу. Викладач на початку викладання дисципліни інформує здобувача вищої освіти про форми та принципи організації поточного контролю навчальних досягнень, кількість балів за кожним видом контрольного заходу, умови допуску до підсумкового контролю.

Підсумковий контроль проводиться з метою загальної комплексної оцінки рівня досягнутих програмних результатів

навчання у формі екзамену, заліку, а також диференційованого заліку, що проводиться для оцінювання якості виконання та захисту звітів з науково-дослідної або асистентської практики. Екзамени та заліки проводяться у терміни, передбачені навчальним планом відповідно до графіку освітнього процесу. Атестація здобувачів вищої освіти ОНП «Міжнародні економічні відносини» проводиться у формі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації або наукової доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях. Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження випускнику ступеня доктора філософії з міжнародних економічних відносин. Різноманітність та різноплановість форм контрольних заходів, їх комплексне та системне застосування, наявність визначеної системи оцінювання та контролю дозволяють об'єктивно оцінювати програмні результати навчання здобувачів.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується через відображення відповідної інформації в робочих програмах навчальних дисциплін, структуру та зміст яких регламентовано «Положенням про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни МДУ» (<http://surl.li/ritd>), а також завдяки своєчасному інформуванню здобувачів про критерії. Робочі програми розміщуються на початку навчального року на навчальному порталі МДУ (<http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=477>).

Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання, що регламентуються «Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ» (<http://surl.li/rjik>). Оцінка навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре), задовільно, незадовільно) і 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Результати виконання освітньої складової ОНП відображається в індивідуальному навчальному плані підготовки аспіранта, наукової складової – в індивідуальному плані наукової роботи, за якими аспірант звітує двічі на рік (грудень, травень) на кафедрі, звіти також обговорюються на засіданнях вченої ради факультету. Атестація аспіранта проводиться один раз на рік і затверджується Вченою радою МДУ. За результатами атестації аспірант переводиться на наступний рік навчання (в разі успішного виконання поставлених завдань) або підлягає відрахуванню.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів представлена у ОНП, РПНД, які розміщено у відкритому доступі, відповідно до початку занять аспірант може самостійно ознайомитися з нею.

Більш повна та детальна інформація щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання міститься у робочих програмах, доводиться до відома здобувачів вищої освіти в усній формі викладачем на першому лекційному занятті з навчальної дисципліни та за необхідності при проведенні консультацій перед екзаменом або заліком.

Інформація про час, форму та критерії проведення щорічної атестації аспіранта щодо виконання освітньої та наукової складової ОНП повідомляється аспіранту його науковим керівником в усній формі при проведенні індивідуальних консультацій.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти з підготовки докторів філософії за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини відсутній.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регламентується «Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ» (затверджено наказом Маріупольського державного університету № 332 від 26.11.2015 р.), яке знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці Маріупольського державного університету у розділі «Освітній процес» за посиланням <http://surl.li/rjik>.

Більш детальна інформація щодо процедури проведення контрольних заходів з кожної навчальної дисципліни представлена у робочих програмах, розміщених на Навчальному порталі МДУ.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність оцінки результатів навчання, а також запобігання та врегулювання конфлікту інтересів забезпечується через наявність прозорих та чітких критеріїв оцінювання, прописаних у робочих програмах. У МДУ прийнято Етичний кодекс (<http://surl.li/mpds>), яким врегульовано основні засади діяльності МДУ, у тому числі питання дотримання об'єктивності викладачів та прозорості освітнього процесу в цілому. Також створено постійно діючу Комісію з питань дотримання Етичного кодексу МДУ, що має на меті сприяти дотриманню учасниками освітнього процесу положень цього Кодексу та розв'язання конфліктних ситуацій в МДУ. Розроблено

Процедуру вирішення конфліктних ситуацій на факультетах, що є додатком до положення Про факультет Маріупольського державного університету (<http://surl.li/rjiq>). Створено Комісії з вирішення конфліктних ситуацій, діяльність яких спрямована на врегулювання конфлікту інтересів на факультетах, що може виникнути. МДУ відповідально ставиться до питань забезпечення об'єктивності та відкритості освітнього процесу, тому на час проведення акредитації необхідності застосування процедур запобігання та врегулювання конфліктів інтересів не виникало.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів визначено у «Положенні про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ» у новій редакції (громадське обговорення - http://mdu.in.ua/publ/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuvannja_uspishnosti_navchannja_zdobuvachiv_vishhoji_osviti_u_mdu/1-1-0-229).

Згідно п. 3.16.8. цього Положення здобувач вищої освіти має право на повторне складання контрольного заходу з метою покращення отриманої раніше оцінки. П.5 зазначеного Положення визначає порядок оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів.

Випадків оскарження результатів проведення контрольних заходів на ОНП Міжнародні економічні відносини не виникало.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів визначено у «Положенні про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ» у новій редакції (<http://surl.li/rjik>, знаходиться на громадському обговоренні)

Згідно п. 3.16.8. цього Положення здобувач вищої освіти має право на повторне складання контрольного заходу з метою покращення отриманої раніше оцінки. П.5 зазначеного Положення визначає порядок оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів. Випадків оскарження результатів проведення контрольних заходів на ОНП Міжнародні економічні відносини не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політику і процедури дотримання академічної доброчесності в МДУ викладено в таких документах:

- Положенні про академічну доброчесність в Маріупольському державному університеті (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05. 2018 № 203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203): (<http://surl.li/rjix>);
- Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ у новій редакції (затверджено протоколом Вченої ради від 25.11.2020 №6, введено в дію наказом МДУ 30.11.2020 №302) (<http://surl.li/rjiy>);
- Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів МДУ у новій редакції (затверджено протоколом Вченої ради від 25.11.2020 №6, введено в дію наказом МДУ 30.11.2020 №302) (<http://surl.li/rjiz>)
- Етичний кодекс МДУ (<http://surl.li/mpds>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

МДУ, керуючись Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», листом МОН «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти» від 24.10.2017 №1/9-565, внутрішніми положеннями, забезпечує виявлення та запобігання порушенням академічної доброчесності через такі інструменти:

Здійснення перевірки кваліфікаційних та інших науково-дослідницьких робіт на ознаки плагіату за допомогою програм Unicheck, EduBirdie (<https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>). Укладено Договір про співпрацю №25/06 від 25.06.2018 р. з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ» до 31.12.2025 р. Предмет договору: перевірка наукових робіт здобувачів, досліджень на здобуття ступенів доктора філософії та доктора наук.

Створення Інституційного репозитарію МДУ (електронний архів праць викладачів та здобувачів вищої освіти) (<http://91.250.23.215:8080/jspui/>).

Розміщення на сайті університету текстів дисертацій та авторефератів здобувачів вищої освіти (http://mdu.in.ua/index/disertaciji_do_zakhistu/0-169)

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Популяризація принципів академічної доброчесності серед здобувачів ОНП забезпечується на кафедральному, факультетському та загальноуніверситетському рівнях.

В межах ОК «Методологія наукової діяльності» розглядаються питання дотримання академічної доброчесності та запобігання академічного плагіату в наукових текстах та дослідженні.

Кафедрою проводяться методичні семінари за участю здобувачів, під час яких піднімаються питання забезпечення академічної доброчесності («Особливості виконання кваліфікаційного дослідження в контексті вимог академічної доброчесності»; «Проблеми забезпечення академічної доброчесності в системі вищої освіти»; «Особливості роботи з наукометричними базами даних Scopus, Web of science, Index Copernicus»).

Науково-методичною комісією економіко-правового факультету спільно з науковою бібліотекою МДУ проводяться навчально-методичні семінари з питань академічної доброчесності (<http://surl.li/rjbb>). НПП факультету долучилися до міжкафедрального науково-практичного семінару «Академічна доброчесність: виклики сучасності» (<http://surl.li/rjbd>).

На сайті МДУ створено розділ, присвячений академічній доброчесності, де на постійній основі розміщено опитування щодо дотримання принципів академічної доброчесності (<http://surl.li/rjje>). У рамках участі МДУ у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (<http://surl.li/rjff>) здобувачі взяли участь у відповідному опитуванні (<http://surl.li/rjgg>). Розроблено QR-код для здобувачів з метою поширення в університеті принципів академічної доброчесності.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

В МДУ створено Комісію з питань академічної доброчесності, яка відповідно до Положення про академічну доброчесність в МДУ (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05.2018 № 203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203; <http://surl.li/rjix>) п. 3.2 с наділяється правом одержувати та розглядати заяви щодо порушення академічної доброчесності та надавати пропозиції Адміністрації МДУ щодо накладання відповідних санкцій. При цьому варто зазначити, що випадків порушення академічної доброчесності на ОНП «Міжнародні економічні відносини» не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Відповідно до «Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників, обрання за конкурсом та укладання з ними трудових договорів у Маріупольському державному університеті» зарахування науково-педагогічних працівників на роботу до МДУ відбувається за конкурсним відбором. Кадрове забезпечення освітнього процесу в Університеті має відповідати вимогам чинної Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

Процедури конкурсного відбору науково-педагогічних кадрів є прозорими. Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників, обрання за конкурсом та укладання з ними трудових договорів у Маріупольському державному університеті розміщено на веб-сайті МДУ (<http://surl.li/rjkk>)

Призначення наукових керівників аспірантів здійснюється відповідно до п. 24 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261, та п. 21 Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Маріупольському державному університеті.

Теми дисертаційних робіт аспірантів є дотичними з напрямками наукових пошуків їх керівників, що підтверджується відповідними публікаціями. Наукове керівництво трьох аспірантів ОНП «Міжнародні економічні відносини» забезпечує 1 доктор економічних наук, професор.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У межах організації освітнього процесу та перспектив працевлаштування випускників МДУ щорічно проводить низку заходів, спрямованих на залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, основними з яких є:

- презентація ОП «Skills Lab» за напрямками «Успішна кар'єра» та «Власна справа 2.0» від ГО «Маріупольська Спілка Молоді» (<http://surl.li/rjll>);
- зустрічі з представниками центру зайнятості, проведення тренінгів, зокрема «Співбесіда твоєї мрії» (<http://surl.li/rhli>).

За підтримки Інформаційного центру ЄС на базі МДУ систематично організовується та проводиться День кар'єри ЄС, що спрямований на інформування молоді щодо шляхів професійного зростання та кар'єрні можливості у контексті європейської інтеграції України (<http://surl.li/rjmm>; <http://surl.li/rjjs>).

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОНП здійснюється шляхом: рецензування ОНП; систематичних опитувань роботодавців; участі роботодавців у науково-практичних конференціях, форумах, семінарах, круглих столах, організованих економіко-правовим факультетом і випусковою кафедрою (<http://surl.li/rjre>; <http://surl.li/rhkc>; <http://surl.li/rhkk>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У межах практичної реалізації угод про співробітництво кафедра економіки та міжнародних економічних відносин забезпечує залучення фахівців-практиків, представників роботодавців до проведення занять, майстер-класів, тренінгів, зустрічей зі здобувачами вищої освіти, зокрема:

зустріч з головними спеціалістами відділення № 8 АТ «Перший український міжнародний банк» у м. Маріуполі Ю. Бичковою та М. Щербініним (<http://surl.li/rjju>);

зустріч з керівником напрямку трудових ресурсів Східного регіонального управління ПАТ КБ «ПриватБанк» І. Смолій (<http://surl.li/rjyv>); лекція доктора філософії, голови гміни Громадка Болеславецького повіту Нижньєсілецького воєводства Дарія Павліщи та доктора філософії, доцента Університету економіки міста Бидгощ Марціна Кесі (Польща) (<http://surl.li/rjwv>); зустріч з професором Університету Осло (Норвегія) Майклом Джентіле, який презентував дослідження, присвячене теоріям змови (<http://surl.li/rjxx>).

Окремі НПП, які викладають на ОНП, мають досвід практичної та наукової роботи. Так, проф. Чентуков Ю.І., завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, Заслужений працівник промисловості України з 1993 по 2013 рр. працював заступником генерального директора з персоналу ПАТ «ММК ім. Ілліча». Проф. Толпежников Р.О. є академіком Академії економічних наук України. Проф. Макогон Ю.В., Заслужений діяч науки і техніки України, є дійсним членом Академії економічних наук України, членом Ради Торгово-промислової палати України, членом Президії Донецької Торгово-промислової палати.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

У МДУ діє Тимчасове положення про щорічне рейтингове оцінювання НПП, кафедр і факультетів (затверджене протоколом Вченої ради 26.12.2019 №5, введене в дію наказом МДУ 27.12.2019 №428) (<http://surl.li/rjyy>), що виступає засобом морального заохочення викладачів до професійного розвитку. Розроблено Положення про матеріальне заохочення науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти МДУ за високий рівень результатів наукової роботи (затверджене протоколом Вченої ради 26.02.2020 №6, введене в дію наказом МДУ 03.03.2020 №49) (<http://surl.li/rjzj>).

На виконання Положення про порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників МДУ (нова редакція - <http://surl.li/rjka>) у 2016-2021 рр. пройшли курси підвищення кваліфікації Чентуков Ю.І., Беззубченко О.А., Ніколенко Т.І., Марена Т.В., Захарова О.В., Балабанова Н.В.; стажування – Макогон Ю.В., Омельченко В.Я.; зарубіжне стажування – Булатова О.В., Захарова О.В.

МДУ стимулює залучення викладачів до участі в експертній науковій і навчальній роботі. Серед НПП кафедри є: член Наукової ради МОН України; член підкомісії 292 Міжнародні економічні відносини Науково-методичної комісії з соціальних наук та журналістики сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН України; члени спеціалізованих вчених рад, редакційних колегій вітчизняних і зарубіжних наукових журналів; експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; члени робочих груп при Донецькій обласній державній адміністрації та Маріупольській міській раді.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Стимулювання НПП здійснюється відповідно до Положення про матеріальне заохочення науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти МДУ за високий рівень результатів наукової роботи (<http://surl.li/rjzj>), Колективного договору (<http://surl.li/mpfl>).

МДУ сприяє розвитку викладацької майстерності через участь НПП у: Програмі розвитку лідерського потенціалу університетів України (British Council); тренінгах з викладацької майстерності для викладачів переміщених та східних ЗВО (ГО «Вище» спільно з Саксонським центром викладання та навчання ВО в Лейпцигу (Німеччина)) (<http://surl.li/rjkb>); проєкті ЕРАЗМУС+ КА2 «Переосмислення регіональних студій: Балто-Чорноморський зв'язок» і програмі «Викладання у багатокультурному середовищі» в Університеті Тарту (Естонія) (<http://surl.li/rjkc>); міжнародному стажуванню за програмою «Інноваційний розвиток європейських університетів: балтійський шлях» (<http://surl.li/rjkk>); проєкті «Зміцнення переміщених українських університетів задля сталого розвитку» (Програма ім. Фулбрайта в Україні за підтримки Посольства США в Україні) (<http://surl.li/rjhv>); проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Американські Ради з міжнародної освіти за підтримки Посольства США в Україні, МОН України та НАЗЯВО) (<http://surl.li/rjff>); проєкті «Школа гарантів освітніх програм» (Одеський національний політехнічний університет) (<http://surl.li/rjkl>).

В МДУ працює «Школа педагогічної майстерності викладачів», до викладання у якій залучаються НПП випускової кафедри.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Матеріально-технічна база МДУ відповідає міжнародним стандартам щодо забезпечення освітнього процесу комп'ютерною технікою, програмним забезпеченням тощо, що дозволяє повною мірою досягти визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові ресурси університету складаються з фінансування із загального фонду Держбюджету та надходжень спеціального фонду Держбюджету. МДУ розміщується у 5 навчальних корпусах. Загальна площа університету становить 30883,6 м², з них навчальні приміщення - 6702,5 м². Показник забезпечення навчальними приміщеннями (з урахуванням навчання у 3 зміни) становить 2,9 м², що відповідає нормативним вимогам п.33 Ліцензійних умов. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності формується на основі Наукової бібліотеки (160 000 одиниць фонду). Викладачі та здобувачі мають доступ до електронних баз (Polpred.com, електр. біб-ка ви-тва «Центр учбової літ-ри» тощо) та мережевих електр. рес-сів вільного доступу (Наукова електронна бібліотека

періодичних видань НАН України, Тематичний інтернет-навігатор Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського), до електронних наукометричних баз SCOPUS та Web of Science. На офіційному сайті МДУ розміщується та систематично оновлюється інформація, що підлягає оприлюдненню. Навчально-методичне забезпечення ОНП є у вільному доступі на офіційному сайті МДУ (<http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=477>). Соціально-побутова інфраструктура МДУ включає Наукову бібліотеку, 3 медичні пункти, 3 їдальні та буфети, гуртожиток на 450 місць, спорткомплекс.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси аспірантів ОНП завдяки збалансованості матеріальних ресурсів (обладнання аудиторій, комп'ютерних класів тощо) та сприйняття аспірантів як рівноправних партнерів у вибудові їх освітньої траєкторії, відповідності критеріям студентоцентрованого навчання.

У 2016-2017 н.р. було запроваджено анкетування «Університет очима студентів» з метою оцінювання якості освітньої діяльності в МДУ. Загальна оцінка ЗВО якості освітніх послуг МДУ досить висока (76,2% здобувачів «повністю» або «скоріше» задоволені своїм навчанням в МДУ). У 2019-2020 н.р. було проведено анкетування здобувачів «Аналіз якості вищої освіти». Кількість здобувачів, які «повністю» або «скоріше» задоволені навчанням в МДУ, складає 79% (що на 2,8% більше попереднього оцінювання) (http://mdu.in.ua/index/monitoring_op/0-302). Проводилося анкетування здобувачів «Позанавчальна діяльність очима студента» (<http://surl.li/rjkn>). У 2019-2020 н.р. запроваджено анкетування «Якість викладання навчальних дисциплін», результати опитування за I семестр було заслухано на засіданні НМР, які стали предметом оновлення Анкети для здобувачів (<http://surl.li/rjko>). Також в МДУ проведені опитування здобувачів та викладачів щодо організації освітнього процесу, сесії, підсумкової атестації в дистанційному режимі тощо (<http://surl.li/rjqk>).

Освітній і науковий процес за ОНП забезпечено комп'ютерними робочими місцями, вільним доступом до Wi-Fi.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Освітнє середовище Маріупольського державного університету є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОНП «Міжнародні економічні відносини». Освітня діяльність в МДУ спрямована на створення умов як для особистого розвитку, так і для творчої та культурної самореалізації особистості, формування національних та загальнолюдських цінностей, створення рівних можливостей для здобуття якісної освіти, підготовки до сучасного життя та ринку праці, продукування та запровадження інноваційних технологій в освітню діяльність, безперервного освітнього розвитку протягом життя, інтеграцію вітчизняної освіти в європейський та світовий простір, забезпечення соціального захисту здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників. На базі Маріупольського державного університету створено Студентську раду – орган студентського самоврядування. Її структура розроблена з урахуванням кращих традицій європейських закладів вищої освіти. Наявність в МДУ практичного психолога, прийнятий Етичний кодекс допомагають забезпечити та захистити права та інтереси здобувачів вищої освіти; виявити та сформувати потенційних молодіжних лідерів; розвинути науковий і творчий потенціал студентства; створити необхідні умови для проживання та відпочинку здобувачів вищої освіти.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

В університеті створено розгалужену структуру освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, яка включає, зокрема, молодіжний клуб, профспілку, інспектора з соціальної роботи, юрисконсульта, практичного психолога.

Аспірантам пропонується ознайомлення з актуальними вітчизняними і зарубіжними дослідженнями за темою наукової роботи. Надається інформація про можливість співпраці та про партнерські зв'язки кафедри з іншими науково-дослідними закладами України, процедури висвітлення результатів наукових досліджень у вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях. Також кафедра пропонує консультативні семінари з організації, планування та апробації наукового дослідження, ознайомлює здобувачів вищої освіти з формальними кроками з підготовки і написання запитів для наукового стажування, надає інформацію щодо програм іноземних фондів для проведення досліджень за кордоном.

Кафедра надає аспірантам консультації щодо питань, пов'язаних із процедурою захисту дисертаційної роботи. Аспіранти мають нагоду отримати індивідуальні консультації, представити на кафедральних науково-методичних семінарах результати дослідження, проводити його обговорення та планувати подальші кроки дослідницької роботи. На 4 році навчання здобувачів консультують з питань підготовки документів до захисту дисертації. Кафедра сприяє встановленню контактів молодих науковців з потенційними роботодавцями в університетах та академічних інститутах України та докладає зусиль для підтримання подальших наукових контактів з випускниками.

Інформаційна підтримка здійснюється також за допомогою інформаційних ресурсів університету, а саме, за допомогою офіційного сайту університету, сторінок університету, факультету та кафедри у соціальних мережах, інформаційних стендів тощо.

Здобувачі також мають право на отримання соціальної допомоги у випадках, встановлених законодавством, що забезпечує соціальну підтримку здобувачів. Матеріальна допомога та заохочення (преміювання) здобувачам вищої освіти здійснюється як за загальним, так і спеціальним фондами державного бюджету за наявності економії коштів. На основі результатів анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освіти в МДУ у 2019-2020 навч. році було

проведено оцінювання ресурсів освітнього процесу.

Здобувачі задоволені освітньою підтримкою на 33%, організаційною – на 37%, інформаційною – на 43%, консультативною – на 34% та соціальною – на 36%. Рівень викладання у ЗВО оцінюється студентами як високий та достатній (<http://surl.li/risw>)

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Відповідно до п. 33 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (постанова КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187, в редакції постанови КМУ від 10 травня 2018 р. № 347) щодо доступності до навчальних приміщень для осіб з ООП у МДУ здійснено обстеження навчальних корпусів і гуртожитку щодо їх відповідності державним будівельним нормам в частині доступності для маломобільних груп населення, затверджено План-графік на 2018-2020 рр. реконструкції та проведення ремонту корпусів щодо доступності до навчальних приміщень осіб з ООП (http://mdu.in.ua/index/osoblivi_potrebi/o-296). Згідно даного Плану-графіку встановлено пандуси та поручні на зовнішніх сходах навчальних корпусів та гуртожитку, організовано автостоянку для інвалідів на прилеглих територіях навчальних корпусів, встановлено електровимикачі на висоті 0,8 м від рівня підлоги в спеціалізованих аудиторіях, створено варіацію офіційного сайту університету для осіб з вадами зору. Облаштування навчальних приміщень для осіб з ООП є першочерговим завданням розвитку матеріально-технічної бази університету. Зазначене питання постійно аналізується на засіданнях ректорату, Вченої ради МДУ. Поступово відбувається реконструкції навчальних корпусів, студентського гуртожитку, прилеглих територій для доступності маломобільних груп населення. МДУ уклав договір про розробку проекту реконструкції та модернізації безбар'єрного простору. Для реалізації прав на здобуття освіти осіб з ООП, які не можуть особисто відвідувати заняття, може надаватись індивідуальний графік навчання.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

В МДУ велика увага приділяється морально-етичним засадам поведінки учасників освітнього процесу, створенню атмосфери доброзичливості, партнерської взаємодії, колективної співпраці в освітній та професійній діяльності учасників освітнього процесу. В МДУ розроблено Етичний кодекс який є комплексом загальних правил поведінки всіх учасників освітнього процесу (<http://surl.li/mpds>). Обов'язковим є уникнення ситуацій залякування, погроз, приниження та паплюження честі колег, фізичного та психічного насильства, нецензурної мови, проявів будь-якої дискримінації. Процедура врегулювання конфліктних ситуацій відображена у пункті 3.11 Етичного кодексу МДУ. З метою розв'язання конфліктних ситуацій в МДУ створено постійно діючу Комісію з питань дотримання Етичного кодексу МДУ.

В університеті розроблено також Процедуру вирішення конфліктних ситуацій на факультетах, що є додатком до положення Про факультет Маріупольського державного університету й знаходиться у відкритому доступі на сайті МДУ в (<http://surl.li/rjlb>).

З метою врегулювання конфлікту інтересів на факультетах створено Комісії з вирішення конфліктних ситуацій. Крім того, у ЗВО функціонує Відділ з питань запобігання та виявлення корупції в МДУ. Організаційні засади його роботи регламентує Положення про Відділ з питань запобігання та виявлення корупції в МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/korup/polozhennja_pro_viddil_z_pitan_zapobigannja_ta_vij.pdf).

На офіційному сайті ЗВО створений окремий розділ «Антикорупційні заходи», який містить вичерпну інформацію щодо політики МДУ відносно запобігання корупції. В цьому розділі розміщена форма «Повідомити про факт корупції», що дає змогу учасникам освітнього процесу доступно та просто висловити скарги (<http://mdu.in.ua/index/povidomiti/o-174>).

Під час реалізації ОНП «Міжнародні економічні відносини» не виникало подібних ситуацій. Звернень до Комісії з питань дотримання Етичного кодексу МДУ з приводу врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями та/або дискримінацією) та до Відділу з питань запобігання та виявлення корупції в МДУ не надходило (результати опитування <http://surl.li/risw>).

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП регламентуються: Положенням про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті (<http://surl.li/mmle>); п. 8. «Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм» Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в МДУ (<http://surl.li/mmzi>). Моніторинг проводиться шляхом періодичної (щорічно) перевірки змісту ОП. Критерії, за якими проводиться моніторинг ОП, знаходяться у відкритому доступі (<http://surl.li/rkcv>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до

ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

У МДУ освітні програми для всіх рівнів вищої освіти за кожною спеціальністю розробляються на підставі стандартів вищої освіти (за наявності) та з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій. З метою удосконалення освітніх програм, забезпечення їх відповідності цілям, очікуванням і потребам стейкхолдерів та ринку праці університет здійснює їх періодичний (щорічний) перегляд і моніторинг. Моніторинг ОП та навчальних планів проводиться у Маріупольському державному університеті на таких рівнях: 1 рівень: кафедра – науково-методична комісія факультету – навчальний відділ – науково-методична рада; 2 рівень: студент – група – курс – факультет; 3 рівень: навчальна дисципліна – цикл підготовки – навчальний план. Для вивчення ефективності функціонування освітньої програми використовується сукупність критеріїв, показників і методів дослідження.

ОНП «Міжнародні економічні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 «Міжнародні відносини» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти була переглянута і вдосконалена у 2019 та 2020 роках.

У 2019 році затверджено оновлену освітньо-наукову програму «Міжнародні економічні відносини» у зв'язку з оновленням структури освітніх програм в університеті на підставі рекомендацій МОН України та з урахуванням пропозицій стейкхолдерів – здобувачів вищої освіти. Зокрема: оновлено перелік загальних та спеціальних компетентностей і нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; розширено перелік обов'язкових освітніх компонент (додано ОК5 «Ділова українська мова»).

У 2020 році, на виконання вимог «Положення про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті» та враховуючи результати проведеного моніторингу ОНП, рекомендації внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, до ОНП було внесено зміни, а саме: структуру та зміст ОНП приведено у відповідність до Положення; оновлено перелік загальних і спеціальних компетентностей та нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; доповнено перелік обов'язкових дисциплін циклу загальної підготовки (додано ОК6 «Педагогіка вищої школи»).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти МДУ залучаються до процесу обговорення ще на етапі розробки проєкту ОП робочою групою. У відповідності до внутрішніх нормативних документів здобувачі вищої освіти залучені до роботи у дорадчих та робочих органах університету, зокрема, вони є членами Науково-методичної ради, яка розглядає ОП та виносить рішення про рекомендацію до її затвердження Вченою радою. Представники студентства також входять до складу Вченої ради університету, при цьому не менш як 10% складу Вченої ради мають становити виборні представники з числа здобувачів вищої освіти (Положення про Вчену раду Маріупольського державного університету, затверджене Наказом МДУ від 28.12.2017 № 528, протокол Вченої ради МДУ 27.12.2017 №7) (<http://surl.li/rkcy>).

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин залучає здобувачів вищої освіти до процедур забезпечення якості ОНП шляхом: проведення систематичних опитувань здобувачів з метою моніторингу рівня задоволеності організацією освітнього процесу; проведення науково-методичних семінарів з обговорення освітньої та наукової складових ОНП. За результатами таких обговорень, проведених протягом 2019-2020 рр., здобувачі вищої освіти високо оцінили зміст ОНП та рівень організації освітнього процесу. Водночас, вони висловили рекомендацію щодо посилення викладацьких компетентностей за рахунок включення до ОНП відповідної освітньої компоненти.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

У відповідності до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в МДУ одним з ключових принципів студентського самоврядування в університеті є залучення всіх учасників освітнього процесу (адміністрація, викладачі, навчально-допоміжний персонал, здобувачі) до забезпечення якості освіти, мотивації студентів до здобуття якісних освітніх послуг.

Здобувачі вищої освіти беруть участь в управлінні університетом, у роботі робочих та дорадчих органів університету (ректорату, науково-методичних комісій факультетів та науково-методичної ради університету), управлінні університетом (члени рейтингових комісій факультетів, стипендіальної комісії університету, вченої ради), Конференції трудового колективу МДУ.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості відбувається через:

- організацію науково-методичних семінарів, круглих столів за участю роботодавців з обговорення ОНП (<http://surl.li/rhkc>; <http://surl.li/rhkk>);
- участь роботодавців у науково-практичних конференціях (<http://surl.li/rite>);
- залучення роботодавців до анкетування з метою вивчення їх думки про зміст та структуру ОНП (<http://surl.li/rkgr>);
- рецензування роботодавцями ОНП тощо.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій

працевлаштування випусників ОП

На виконання Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. №1726 «Про підвищення рівня працевлаштування випусників вищих навчальних закладів» 01 грудня 2010 р. у Маріупольському державному університеті створено відділ з організації практик та працевлаштування випусників, який рішенням Вченої ради від 10.10.2018 р. був реорганізований у навчальну лабораторію з організації практик та працевлаштування випусників. Відповідно до «Положення про навчальну лабораторію з організації практик та працевлаштування випусників Маріупольського державного університету», введеного в дію наказом Маріупольського державного університету від 19.10.2018 р. №394, серед завдань навчальної лабораторії є забезпечення моніторингу працевлаштування випусників шляхом збору, систематизації та аналізу відповідної інформації кафедр. На підставі аналізу цієї інформації формується щорічний загальний звіт щодо працевлаштування випусників МДУ, який обговорюється на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів та університету. Виконанню завдання накопичення інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випусників МДУ сприятиме також заснована Асоціація випусників МДУ.

У 2020-2021 н.р. відбудеться перший випуск здобувачів вищої освіти за ОНП «Міжнародні економічні відносини».

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У МДУ сформована та розвивається система внутрішнього забезпечення якості, яка спрямована на виявлення недоліків в ОП та освітній діяльності з їх реалізації і передбачає проведення необхідних процедур моніторингу на наступних етапах: випускова кафедра, факультет, університет (<http://surl.li/mmzi>).

Кафедрою економіки та міжнародних економічних відносин систематично аналізуються усі складові освітнього процесу щодо реалізації ОНП. На початку кожного навчального року оновлюються (за необхідності) та затверджуються робочі програми навчальних дисциплін і комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін; оновлюється Каталог елективних дисциплін циклу професійної підготовки кафедри; щонайменше двічі на рік аналізуються результати екзаменаційних сесій. Результатом моніторингу ОНП та її обговорення зі стейкхолдерами стало удосконалення освітньої складової шляхом додавання ОК5 «Ділова українська мова» (2019 р.) і ОК6 «Педагогіка вищої школи» (2020 р.).

Питання якості вищої освіти систематично розглядаються на засіданнях Вченої ради економіко-правового факультету: затвердження плану заходів з удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти економіко-правового факультету на 2019-2020 н.р. і плану заходів щодо здійснення моніторингу та перегляду освітніх програм факультету на 2019-2020 н.р.; про результати проведення моніторингу освітніх програм.

У вересні 2019 р. економіко-правовий факультет звітував на засіданні ректорату з питання «Про розвиток системи внутрішнього забезпечення якості економіко-правового факультету у 2018-2019 навч. році». Рішенням ректорату ухвалено формування плану заходів з удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості економіко-правового факультету.

У січні 2021 р. економіко-правовий факультет звітував на засіданні ректорату з питання «Про розвиток інформаційного забезпечення діяльності економіко-правового факультету». За результатами розгляду питання прийнято низку рішень щодо розвитку інформаційного забезпечення освітньо-наукового процесу і підвищення якості освітніх послуг (обговорити на кафедральних семінарах найкращі вітчизняні/світові практики використання цифрових технологій в освітньому процесі; розвивати цифрові компетентності учасників освітнього процесу; розробити план підготовки дистанційних курсів за ОП спеціальностей факультету тощо).

У квітні 2021 р. науково-методична рада МДУ розглянула питання «Про результати опитування щодо якості викладання навчальних дисциплін». Ухвалено рішення щодо удосконалення методичних рекомендацій з організації самостійної роботи здобувачів та їх представлення на Навчальному порталі МДУ, оновлення Положення про КНМЗНД.

Двічі на рік на засіданнях кафедри та вченої ради економіко-правового факультету розглядається питання виконання здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії індивідуального плану наукової роботи.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОНП «Міжнародні економічні відносини» у МДУ у 2021 році є первинною. На підставі рекомендацій експертних груп та галузевих експертних рад, висловлених за підсумками проведених у 2019-2020 н.р. акредитацій інших ОП у МДУ, визначено та реалізовано низку заходів, спрямованих на розвиток системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в університеті та удосконалення ОП:

оновлено «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Маріупольському державному університеті» (<http://surl.li/mmzi>);

розроблено «Положення про організацію та проведення опитувань стейкхолдерів» (<http://surl.li/rkha>) та впроваджена система анкетування;

розроблено та запроваджено «Положення про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті» (<http://surl.li/mmle>);

розроблено та запроваджено «Положення щодо політики розвитку soft skills в Маріупольському державному університеті» (<http://surl.li/rkhe>);

розроблено та запроваджено Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<http://surl.li/rkhf>);

розширено переліки вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки, у тому числі для здобувачів вищої освіти, що опановують ОНП «Міжнародні економічні відносини».

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ОП в Університеті визначає наступні рівні, на яких відбувається забезпечення якості вищої освіти: студентський, викладацький, кафедральний, факультетський, університетський. Одним із базових принципів внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті є залучення до відповідних процедур всіх учасників освітнього процесу (НПП, навчально-допоміжний персонал, здобувачі вищої освіти тощо). Контроль за дотриманням нормативних вимог здійснюють у межах своїх службових обов'язків проректори, керівники структурних підрозділів. Учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП через перегляд та моніторинг ОП (<http://surl.li/rhkc>; <http://surl.li/rhkk>), рецензування освітніх програм, участь у опитуваннях та науково-комунікативних заходах, участь у обговоренні результатів наукових досліджень аспірантів на наукових семінарах кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, забезпечення професійного розвитку викладачів. Викладачі кафедри економіки та міжнародних економічних відносин проходили наукові стажування, навчання та курси підвищення кваліфікації в університетах Болгарії, Великої Британії, Естонії, Литви, Латвії, а також у вітчизняних закладах вищої освіти і наукових установах (НАПН України, Інститут економіки промисловості НАН України, Одеський національний політехнічний університет, Харківський національний автомобільно-дорожній університет).

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Університеті визначено складові системи внутрішнього забезпечення якості МДУ, зокрема: кадрове забезпечення освітньої діяльності, оцінювання науково-педагогічних та педагогічних працівників; матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; систему запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти. Контроль за дотриманням нормативних вимог та принципів внутрішнього забезпечення якості освіти здійснюють у межах своїх службових обов'язків проректори, керівники структурних підрозділів.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації є однією із складових системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ. Публічність інформації про діяльність Університету забезпечується згідно із Законом України «Про вищу освіту», наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 р. №166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів». В університеті проводиться систематичне оновлення та підтримання в актуальному стані інформації, що підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті МДУ, у якій відображаються питання прав та обов'язків учасників освітнього процесу.

1. Статут МДУ (<http://surl.li/mpfs>)
2. Стратегія МДУ (<http://surl.li/mpfr>)
3. Стратегічний план розвитку МДУ на 2021-2025 роки (<http://surl.li/rjya>)
4. Правила внутрішнього розпорядку МДУ (<http://surl.li/mpfo>)
5. Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом Маріупольського державного університету на 2015-2020 роки (<http://surl.li/mpfl>). Нова редакція (на 2021-2025 рр.) знаходиться на громадському обговоренні <http://surl.li/rjyj>
6. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Маріупольському державному університеті (<http://surl.li/rjyk>)
7. Етичний кодекс (<http://surl.li/mpds>)
8. Права та обов'язки аспірантів (<http://surl.li/rjyn>) та інші.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Адреса веб-сторінки:

http://mdu.in.ua/publ/proekti_osvitno_profesijnikh_program/osvitno_naukova_programa_mizhnarodni_ekonomichni_vidnosini/2-1-0-158

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

ОП зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»:

http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2020/onp_mizhnarodni_ekonomichni_vidnosini_2020-2021.pdf

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

До наукових інтересів аспірантів ОНП «Міжнародні економічні відносини» належить наступні тематики: форми і методи міжнародного торговельно-економічного обміну; мотивація і форми міжнародного руху капіталу; світовий фінансовий ринок, тенденції і закономірності розвитку його структури; людські ресурси та їх міжнародний рух; еволюція світової валютної системи. Світовий валютний ринок і валютні операції; теорія і практика міжнародного бізнесу та його сучасні форми; глобальні проблеми і виклики економічного розвитку; геоекономічна стратегія України та її регіонально-інтеграційні пріоритети; безпекова складова розвитку міжнародних економічних відносин. Тому, виходячи із наукових інтересів аспірантів ОНП містить такі обов'язкові дисципліни циклу професійної підготовки: «Глобалізаційний дискурс», яка сприяє визначенню теоретико-методологічних засад дослідження, розумінню форм, ознак, методів та інструментарію глобальних інтеграційних процесів і їх впливу на систему міжнародних економічних відносин, та «Спеціальні методи економічних досліджень», яка формує систему теоретичних знань і практичних умінь економіко-математичного моделювання та статистичного аналізу з використанням сучасних інформаційних технологій.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Важливою, з точки зору повноцінної підготовки аспірантів до дослідницької діяльності в змісті ОНП є дисципліна «Методологія наукової діяльності», під час опанування якої, аспіранти формують знання та вміння щодо методів та техніки проведення наукових досліджень, принципів роботи з джерелами інформації, особливостей написання та оформлення власних дисертаційних досліджень, вимог до публікацій за результатами проведених досліджень. Забезпечення всіх блоків компетентностей, необхідних для повноцінної дослідницької та викладацької діяльності серед аспірантів відбувається шляхом викладання дисциплін загальної підготовки, зокрема «Актуальні проблеми філософії», «Методологія наукової діяльності», «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях», «Наукова комунікація іноземною мовою», «Ділова українська мова», «Педагогіка вищої школи». Набуття додаткових дослідницьких компетентностей забезпечується обов'язковими дисциплінами циклу професійної підготовки: «Глобалізаційний дискурс», «Спеціальні методи економічних досліджень», та дисциплінами за вибором з каталогу елективних дисциплін (<http://surl.li/rkme>), які сприяють поглибленню наукових спрямувань аспірантів та володінню прикладними економіко-математичними, статистичними інструментами та інформаційними технологіями проведення досліджень. Сприяє набуттю цих компетентностей проходження науково-дослідної / асистентської практики.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Формуванню компетентностей, необхідних для якісної викладацької діяльності, сприяють: обов'язкова дисципліна циклу загальної підготовки «Педагогіка вищої школи», «Асистентська/Науково-дослідна практика», та численні наукові семінари (<http://elf.mdu.in.ua/news/>), під час яких аспіранти мають змогу переймати досвід викладачів вищої кваліфікації.

Вивчення дисципліни «Наукова комунікація іноземною мовою» сприяє розширенню наукового світогляду та висвітленню своїх наукових поглядів в іноземних виданнях, та формуванню в аспірантів комунікативної, лінгвістичної і соціокультурної компетентностей, вміння міжособистісного спілкування, необхідного для повноцінного функціонування в освітньому середовищі. Невід'ємною складовою викладацької діяльності є наукова діяльність, яка забезпечується шляхом участі у міжнародних наукових конференціях та інших науково-комунікативних заходах.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Відповідність наукової діяльності аспірантів напрямом досліджень наукових керівників забезпечується шляхом урахування дослідницької пропозиції яку здобувач вищої освіти презентує під час складання вступного іспиту зі спеціальності (<http://surl.li/rhof>).

Також дотичність тем наукових досліджень аспірантів напрямом досліджень їх наукових керівників забезпечується обговоренням на кафедрі під час вибору кандидатури на керівництво аспірантом та затверджується на засіданні вченої ради МДУ.

Рекомендовані напрями наукових досліджень аспірантів за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» містяться у ОНП, яка оприлюднена на сайті МДУ.

Науковим керівником трьох здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» є Булатова О. В., д.е.н., професор - авторитетний науковець, яка є засновницею наукової школи з міжнародної економіки в МДУ і наукові пошуки якої є дотичними темам наукових досліджень аспірантів (http://mdu.in.ua/index/naukovi_shkoli/o-19; <https://scholar.google.com.ua/citations?user=bBxLdc8AAAAJ&hl=uk>; <https://www.researchgate.net/profile/Olena-Bulatova>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212575482>).

Потенційними науковими керівниками аспірантів є НПП випускової кафедри - висококваліфіковані науковці, які проводять активну дослідницьку роботу та публікують результати своїх досліджень у вітчизняних та зарубіжних фахових виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Аспірантам у МДУ надано організаційні та матеріальні можливості щодо виконання й апробації результатів досліджень у межах ОНП.

Випусковою кафедрою щорічно проводиться міжнародна конференція «Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір» (<http://surl.li/rkir>). В університеті проводяться інші міжнародні конференції: «Правова доктрина: міжнародний досвід та практична реалізація в Україні» (<http://surl.li/rjje>); «Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи» (<http://surl.li/rjif>), «Інтернаціоналізація як фактор конкурентоспроможності сучасного університету» (<http://surl.li/rjig>). Кафедра спільно з Молдавською економічною академією є співorganizатором Міжнародної конференції «Стратегії та політики менеджменту в сучасній економіці» (<http://surl.li/rkjb>). Аспіранти публікують статті у фаховому виданні «Вісник МДУ. Серія: Економіка» (<http://visnyk-ekonomics.mdu.in.ua/>).

Здобувачам забезпечена можливість обговорення матеріалів досліджень на наукових семінарах. Сприяння у проведенні досліджень надає також Рада молодих вчених.

Аспірантам забезпечено доступ до світових інформаційних ресурсів (Scopus, Web of Science, eLibraryUSA). Аспіранти разом з керівниками беруть участь у виконанні наукових тем кафедри (<http://elf.mdu.in.ua/index/emev/o-11>), у міжнародних програмах (Проєкт Еразмус+ «Переосмислення регіональних досліджень: Балто-Чорноморський зв'язок»; Центр досконалості Жана Моне, тренінг «Зовнішня політика та комунікації в ЄС»).

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Одним із пріоритетних напрямків діяльності МДУ є розвиток міжнародної співпраці. Міжнародна академічна мобільність на ОНП «Міжнародні економічні відносини» регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у МДУ (<http://surl.li/rhoc>).

Важливою, дієвою і перспективною формою міжнародного співробітництва у МДУ є співпраця у межах реалізації багатьох проєктів (http://mdu.in.ua/index/proekti_programi_ta_zakhodi/o-16).

За роки навчання аспіранти ОНП «Міжнародні економічні відносини» взяли участь у: Міжнародній науковій конференції «Aspecte ale dezvoltării potențialului Economico-managerial în contextul Asigurării securității naționale» (Бельці, Молдова - 2018 р.), Міжнародній конференції «Напрями та сучасні фактори розвитку міжнародних відносин: економічні та політичні аспекти» (Ужгород - 2018 р.), Міжнародній конференції «Правова доктрина: міжнародний досвід та практична реалізація в Україні» (Маріуполь – 2019 р.), Міжнародній конференції «Тенденції розвитку економіки у 2018 році: аналітичний та теоретико-методологічний аспекти» (Одеса - 2018 р.), Міжнародній конференції «Перспективи та проблеми інтеграції в європейському науково-освітньому просторі» (Кагул, Молдова – 2019 р.), Національній науково-практичній конференції «Проблеми та виклики економіки регіону в умовах глобалізації» (Комрат, Молдова – 2019 р.), Міжнародному круглому столі «Вишеградська четвірка і Україна: напрямки, механізми і форми партнерства» (Тернопіль - 2020 р.).

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Булатова О.В. є керівницею держбюджетної теми «Розвиток організаційно-економічних моделей міжрегіонального співробітництва в умовах поглиблення європейської інтеграції» (номер державної реєстрації 015U003043, 2015-2017 рр.); наукової теми «Теоретико-методологічне забезпечення та розробка інструментарію модернізаційної моделі регіонального розвитку в нових територіально-просторових умовах» (номер державної реєстрації 0118U000051, 2018-2020 рр.).

Результатами виконання науково-дослідних робіт є монографії, наукові статті у фахових та зарубіжних виданнях і тих, що індексуються в Scopus та Web of Science, доповіді на конференціях, свідоцтва на авторських прав та твори. Науковий керівник та НПП кафедри беруть активну участь у реалізації міжнародних проєктів та грантів, а також долучаються до міжнародних стажувань (Проєкт Еразмус+ «Переосмислення регіональних досліджень: Балто-Чорноморський зв'язок»)(http://mdu.in.ua/index/proekti_programi_ta_zakhodi/o-16)

Науковці кафедри брали участь у обговоренні та наданні пропозицій щодо «Стратегії розвитку Маріуполя 2030» (<http://surl.li/rkji>), Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року (<http://surl.li/rkjj>).

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Маріупольський державний університет виступає за дотримання принципів академічної доброчесності з метою підвищення якості освіти і наукових досліджень. Питання щодо дотримання принципів академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів регулюються наступними положеннями:

Положення про академічну доброчесність в МДУ (<http://surl.li/rjix>); Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ (<http://surl.li/rkjn>); Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів МДУ (<http://surl.li/rjiz>); Етичний кодекс МДУ посилення (<http://surl.li/mpds>). 3

метою підвищення якості освіти і наукових досліджень в МДУ прийнято рішення про обов'язкове використання сервісу з перевірки робіт здобувачів вищої освіти, статей у наукових фахових виданнях на плагіат – Unicheck.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У МДУ системно проводиться робота з популяризації принципів дотримання академічної доброчесності:

Маріупольський державний університет став учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative) (<http://surl.li/rjff>).

На економіко-правовому факультеті відбувся міжкафедральний семінар на тему «Етичний кодекс Маріупольського державного університету» (<http://surl.li/rkkf>).

На ОНП «Міжнародні економічні відносини» проводяться опитування щодо дотримання принципів академічної доброчесності (<http://surl.li/risw>).

На сайті університету у відкритому доступі є посилання на безкоштовний сервіс перевірки текстів на плагіат (<https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>).

ОНП, які викладають на ОНП «Міжнародні економічні відносини», та наукові керівники аспірантів систематично публікуються в авторитетних вітчизняних та зарубіжних виданнях, де використання плагіату є абсолютно неприпустимим.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони ОНП:

Маріупольський державний університет є єдиним закладом вищої освіти в регіоні, який здійснює підготовку докторів філософії за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»;

ОНП є важливою складовою системою безперервної підготовки фахівців за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини» у МДУ (бакалавр - магістр - доктор філософії - доктор наук);

розвиток в Університеті наукових шкіл з проблем міжнародної економіки та з проблем розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і залучення іноземних інвестицій;

створені в МДУ організаційні умови для апробації та публікації результатів наукової роботи аспірантів (організація міжнародних конференцій, видання фахового наукового журналу категорії «Б», залучення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії до виконання науково-дослідних тем кафедри, у тому числі держбюджетних;

наявна в Університеті матеріально-технічна база і інфраструктура;

Наукова бібліотека МДУ, фонд якої відповідає освітнім та науковим потребам аспірантів і яка надає доступ до міжнародних наукометричних баз.

Слабкі сторони ОНП:

недостатнє впровадження англійських курсів у освітній процес на ОНП;

потребує активізації залучення науковців з провідних вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ до реалізації освітнього процесу;

потребує розширення залучення аспірантів до наукових грантових проєктів.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективними напрямками розвитку ОНП упродовж найближчих 3-х років та основними заходами, які університет планує здійснити задля реалізації цих перспектив, є наступні:

розширення участі аспірантів та викладачів у програмах академічної мобільності – як внутрішньої, так і міжнародної;

забезпечення участі здобувачів вищої освіти у науково-практичних конференціях різного рівня, публікація результатів їх досліджень у іноземних наукових виданнях і фахових виданнях України, у тому числі тих, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science;

приведення ОНП у відповідність до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» (третій рівень вищої освіти) (у разі його прийняття);

впровадження англійських курсів у освітній процес на ОНП;

врахування при реалізації ОНП цілей та завдань Стратегічного плану розвитку Маріупольського державного університету на 2021–2025 роки.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Трофименко Микола Валерійович

Дата: 26.04.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 1. Актуальні проблеми філософії	навчальна дисципліна	<i>РПНД Актуальні проблеми філософії.pdf</i>	b2wlotB5fAXYGoalkxvXGgXclmQnjUOfCF1W/jqsr3s=	14 комп'ютерів Intel Celeron G1620/2Гб/500Гб/ (з програмним забезпеченням - Microsoft Windows 10 Pro/Microsoft Office 2013 Standard/), які мають вихід до мережі Internet
ОК. 2. Методологія наукової діяльності	навчальна дисципліна	<i>РПНД Методологія наукової діяльності.pdf</i>	YkiHOksdE8D1UKe5Om1ZxGkx62nUg7vEoc2XVQQIRxc=	7 комп'ютерів Intel Core i3-4150/4Гб/500Гб/ (з програмним забезпеченням Microsoft Windows 10 Pro/Microsoft Office 2013 Standard/), які мають вихід до мережі Інтернет
ОК 3. ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	навчальна дисципліна	<i>РПНД ІКТ.pdf</i>	U/Xyd2pdwVpbMe2KzoZKO7b1YkUpVMWnn1dBguuEok4=	14 комп'ютерів Intel Pentium G3250/4Гб/500Гб/ (з програмним забезпеченням - Microsoft Windows 10 Pro/Microsoft Office 2013 Standard/), які мають вихід до мережі Інтернет)
ОК 4. Наукова комунікація іноземною мовою.	навчальна дисципліна	<i>РПНД Наукова комунікація іноземною мовою.pdf</i>	G8oC8KjjzZp+yDJ3w8yWjHWDDb2+clheQA1gVeLlk40=	Проектор мультимедійний BENQ-MS506
ОК 5. Ділова українська мова	навчальна дисципліна	<i>РПНД Ділова українська мова.pdf</i>	GcdfXEODQ152Oh7Ots4itOLe8QDMwP5cEhM3bv3/6YU=	Проектор мультимедійний Acer X125H
ОК 6. Педагогіка вищої школи	навчальна дисципліна	<i>РПНД Педагогіка вищої школи.pdf</i>	k1XPC1MUwnU9biXxnlViNVgAWAhQztabt9DLobwLE4=	Інтерактивна дошка Triumph Board DUALTOUCH 96, проектор Acer S1283E, 14 комп'ютерів Intel Core2Duo E7400/2Гб/160Гб (з програмним забезпеченням - Microsoft Windows 7 Pro/Microsoft Office 2010/), які мають вихід до мережі Інтернет
ОК 7. Глобалізаційний дискурс	навчальна дисципліна	<i>РПНД Глобалізаційний дискурс.pdf</i>	dfQOcZhKScZBwdbqFPurYyUYt/RT3467QOW7ZvtmomA=	Інтерактивна дошка TRIUMPH BOARD Dual Touch 89" (WR/USB), проектор Epson EB-420
ОК 8. Спеціальні методи економічних досліджень	навчальна дисципліна	<i>РПНД Спеціальні методи економічних досліджень.pdf</i>	PD1JG2RysfMsBlBIZRsIAxjBmP5s3pyAU8/3PfcV/U4=	11 комп'ютерів Pentium Dual-Core E5400/4Гб/500Гб (з програмним забезпеченням - Microsoft Windows 10 Pro/Microsoft Office 2013 Standard/), які мають вихід до мережі Інтернет
ОК 9. Асистентська практика	практика	<i>РП Асистентська практика.pdf</i>	Dl+e3syBWUhBR7johHP/FBeAu+dXshYXVn1V6Z/+9Ye=	
ОК 9. Науково-дослідна практика	практика	<i>РП Науково-дослідна практика.pdf</i>	qoh9YCRKJc7ae3vl4aPnoioOyY8h/hsgoFBIgDJVU3w=	

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

--	--	--	--	--	--	--	--

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
362259	Гудима Ігор Петрович	Професор, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом доктора наук ДД 006967, виданий 11.10.2017, Диплом кандидата наук КН 012301, виданий 24.08.1996, Атестат доцента ДЦ 002836, виданий 18.10.2001	21	ОК 1. Актуальні проблеми філософії	<p>1. Гудима І.П. Коцепції неодетермінізму в сучасній науковій та гуманітарній проєкціях. Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. Київський національний університет імені Тараса Шевченка–Київ. – N 2 (14) 2020. Гудима І.П. Пробабілістичний метод Річарда Суїнберна як засіб побудови нової теїстичної космології. Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. Київський національний університет імені Тараса Шевченка–Київ. – N 1 (13) 2019. Гудима І.П. Проект теїстичної космології Річарда Суїнберна: нові тенденції в теології. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2017. Випуск 118.</p> <p>2. Гудима І.П. Віра в чудо: окремі питання методології дослідження. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2016. Випуск 108. Гудима І.П. Питання чуда в перспективі сучасних світоглядних категорій. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2016. Випуск 106.</p> <p>3. Гудима І.П. Проект теїстичної космології Річарда Суїнберна: нові тенденції в теології. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2017. Випуск 118. Гудима І.П. Віра в чудо: окремі питання методології дослідження. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2016. Випуск 108. Гудима І.П. Питання чуда в перспективі сучасних світоглядних категорій. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2016. Випуск 106.</p>

праць. – К., 2016. Випуск 106.

4. Гудима І.П. Промисел Божий та чудо як елементи теологічних інтерпретацій релігійної картини світу. Актуальні проблеми філософії та соціології. Науково-практичний журнал. - Випуск 9. – Одеса, 2016. Гудима І.П. Ідеї божественної іманентності в творчості Клайва Стейнла. Львівський вісник. Збірник наукових праць. – К., 2015. Випуск 105.

5. Гудима І.П. Християнська доктрина чуда та сучасні натуралістичні концепції вихідної номології світобудови. - Актуальні проблеми філософії та соціології. Науково-практичний журнал, - Випуск 7. – Одеса, 2015.

6. Гудима І.П. Проблема модусу реальності чуда в сучасній християнській теології. - Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – К., 2015. Випуск 4. Гудима І.П. Пошуки основоположних принципів сучасної теології чуда католицьким кардиналом Вальтером Каспером. - Українське релігієзнавство. Бюлетень, 74. – Київ, 2015.

7. Гудима І.П. Сучасна християнська теологія і наука: спроба конвергенції істини. Філософські проблеми XXI століття: Монографія. – Черкаси: ФОП Гордієнко Є.І., 2016. – 210 с. У співавторстві. (особистий внесок – 2 уд.а.).

8. Гудима І.П., Гудима Н.П. «И сотвори святое диво...» (Благання дива в «Псалмах Давидових» Т.Г. Шевченка). Наш Шевченко. Монографія. - Черкаси: ФОП Гордієнко Є.І., 2016. - 306 с. У співавторстві. (особистий внесок –

						<p>0,5 у.д.а.).</p> <p>9. Гудима І.П. Феномен чуда в християнському світорозумінні та практиці: філософськорелігійна вчій аналіз . – Черкаси: Монографія, видав. Чабаненко Ю., 2012. – 352 с.</p> <p>10. Гудима І.П. Сучасна філософія: основні розділи, поняття, проблеми, ідеї. Навчальний посібник. / у співавторстві. - За ред. О.В.Кулешова; - Міністерство освіти і науки України, Черкаський державний технологічний університет.- Черкаси,: ФОП Гордієнко Є.І., 2017. - 156 с. (Особистий в несок-1, 8 у. д. а.).</p> <p>11. Гудима І.П. Релігієзнавство: курс лекцій для студентів усіх форм навчання. – Черкаси, 2018. - ЧДТУ . – 100 с. Гудима І.П. Логіка: курс лекцій для студентів усіх форм навчання. - – Черкаси, 2011. - ЧДТУ . – 135 с</p>
166303	Булатова Олена Валеріївна	Професор, Сумісництво	Економіко- правовий факультет	<p>Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1995, спеціальність: економічне та соціальне планування, Диплом доктора наук ДД 002201, виданий 04.07.2013, Диплом кандидата наук ДК 011310, виданий 01.07.2001, Атестат доцента ДЦ 008410, виданий 23.10.2003, Атестат професора 12ПР 008864, виданий 10.10.2013</p>	0	<p>ОК 7. Глобалізаційний дискурс</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи складає 23 роки.</p> <p>1. Bulatova O. Modeling the Multi-Dimensional Indicators of Regional Integration Processes / O. Bulatova, O. Zakharova, V. Kuryliak, Y. Savelyev, S. Sachenko Modeling the Multi-Dimensional Indicators of Regional Integration Processes // Proceedings of the 2019 10th IEEE International Conference on Intelligent Data Acquisition and Advanced Computing Systems: Technology and Applications; Metz; France. – 2019. – Vol. 2, September 2019. – P. 1024-1029 (Scopus)</p> <p>2. Bulatova O., Hrybivenko O., Zakharova O. Evaluation of demographic component of countries' economic security // Business, Management and Education. – 2020. – 18(2). – P. 307-330 (Scopus).</p> <p>3. Bulatova O.,</p>

Trofymenko M., Karpenko O., Fedorov E. The external component of national economic security // Przegląd Strategiczny. – 2020. – Issue 13. - P. 425-437. (Scopus).

Bulatova O. Effect of the Education and Healthcare Systems on the Social Security Level in the Context of Global Goals of Sustainable Development / O.Bulatova, O. Hrybinyenko // Journal of European Economy. – 2020. – Vol.19, № 1. – P. 26-46.

4. Bulatova O. World Banking System: Post-Crisis Recovery? / O.Bulatova, T.Marena // Journal of European Economy. – 2019. – Vol.18, № 3 (70). – P. 321-337.

5. Булатова О.В. Глобалізація освітнього простору: основні характеристики та принципи розвитку / О.В. Булатова, О.С. Зайковський // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. – 2019. – Вип. 17. – С. 63-71.

6. Булатова О.В. Оцінка рівня розвитку процесів інтернаціоналізації національних систем вищої освіти на основі використання багатомірних показників / О.В.Булатова, О.С. Зайковський // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2019. – Вип. 28/2019, Ч.1. – С.69-75.

7. Булатова О.В. Європейський регіоналізм та регіональна політика // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. – 2017. – Вип. 14. – С.131-140.

Булатова О.В. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник / О.В. Булатова, Т.В. Марена. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Маріуполь : МДУ, 2019. – 432 с.

						<p>8. Формування міжнародної економічної безпеки в сучасних умовах: Монографія / За заг. ред. О.В. Булатової. – Маріуполь: МДУ, 2020. – 255 с.</p> <p>9. Булатова О.В. Теоретико-методологічне підґрунтя розвитку європейського регіоналізму // Розвиток організаційно-економічних моделей міжрегіонального співробітництва в умовах поглиблення європейської інтеграції: монографія / Під заг. ред. О.В. Булатової. – Маріуполь: МДУ, 2017. – 226 с. – С.29-46.</p> <p>10. Розвиток інтеграційних процесів в умовах глобальної регіоналізації: монографія / О.В. Булатова, О.В. Захарова, І.Ю. Чентуков; під ред. Булатової О.В. – Маріуполь, МДУ, 2017. – 290 с.</p> <p>Булатова О.В. Регіоналізація глобального економічного простору // Регіональні перетворення у світовому та українському вимірах: [монографія] / За наук. ред. проф. А. Крисоватого і Є. Савельєва. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 387 с. – С. 363-384.</p> <p>11. Розвиток міжнародної конкурентоспроможності регіону в умовах глобальної інтеграції: Монографія / Під заг. ред. О.В. Булатової. – Маріуполь, 2014. – 246 с.</p> <p>12. Науковий керівник наукової теми «Теоретико-методологічне забезпечення та розробка інструментарію модернізаційної моделі регіонального розвитку в нових територіально-просторових умовах» (номер держреєстрації 0118U0000551, 2018-2020 рр.).</p>	
91864	Захарова	Доцент,	Економіко-	Диплом	13	ОК 8.	1. O. Bulatova, V.

Ольга Володимирівна	Основне місце роботи	правовий факультет	спеціаліста, Маріупольський державний гуманітарний університет, рік закінчення: 2005, спеціальність: 050103 Міжнародна економіка, Диплом кандидата наук ДК 005805, виданий 29.03.2012, Атестат доцента 12ДЦ 042019, виданий 28.04.2015	Спеціальні методи економічних досліджень	<p>Kuryliak, Y. Savelyev, O. Zakharova and S. Sachenko Modeling the Multi-Dimensional Indicators of Regional Integration Processes. 2019 10th IEEE International Conference on Intelligent Data Acquisition and Advanced Computing Systems: Technology and Applications (IDAACS), Metz, France, 2019, pp. 1024-1029. (SCOPUS)</p> <p>2. Захаова О.В. , Мітюшкіна Х.С. Роль економіко-математичного моделювання у формуванні моделі міжрегіонального співробітництва. Вісник МДУ. Серія: Економіка. Маріуполь: МДУ, 2017. Вип. 13. С.100-107. (Фахове видання)</p> <p>3. Zakharova O., Bezzubchenko O., Mityushkina K., Nikolenko T. Assessment of countries' international investment activity in the context of ensuring economic security. Problems and Perspectives in Management. 2020. 18(4). P. 72-84. doi:10.21511/ppm.18(4).2020.07 https://businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/assets/14222/PPM_2020_04_Zakharova.pdf (SCOPUS)</p> <p>4. Hrybinenko O., Bulatova O., Zakharova O. Financial indicators in the system of economic security of the world countries. 11th International Scientific Conference "Business and Management 2020", Vilnius, LITHUANIA, 2020. P. 273-281 https://doi.org/10.3846/bm.2020.672 URL: http://bm.vgtu.lt/index.php/verslas/2020/paper/view/672 (Web of Science)</p> <p>5. Захарова О.В. Особливості забезпечення економічної безпеки регіонів в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Вісник Маріупольського державного</p>
---------------------	----------------------	--------------------	--	--	--

університету. Серія :
Економіка. 2019. Вип.
17. С. 25-40. DOI
10.34079/2226-2822-
2019-9-17-25-40
URL: <http://visnyk-ekonomics.mdu.in.ua/RHIV-uk/17/6.pdf>

6. Zakharova O.,
Gnidina V. Features of
methodological tools
for assessing the
innovation security
level of countries.
Вісник
Маріупольського
державного
університету. Сер. :
Економіка. 2020. Вип.
19. С. 65-76. DOI
10.34079/2226-2822-
2020-10-19-65-76

7. Захарова О.В.,
Гнідіна В. С.
Особливості
інноваційно-
інвестиційного
розвитку України в
контексті
забезпечення
економічної безпеки.
Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія :
Економіка. 2018. Вип.
15. С. 70–82.
URL: <http://visnyk-ekonomics.mdu.in.ua/uk/visnik-15.pdf>

8. Zakharova O.,
Bulatova O., Kuryliak
V., Savelyev Y.,
Sachenko S. Modeling
the Multi-Dimensional
Indicators of Regional
Integration Processes//
The 10th IEEE
International
Conference on
Intelligent Data
Acquisition and
Advanced Computing
Systems: Technology
and Applications 18-21
September, 2019, Metz,
France. Режим
доступу:
<https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/8924430>

9. Захарова О.В. ,
Сухова К.В. Оцінка
рівня розвитку
транспортних систем
країн як фактору
забезпечення
економічного
зростання // Вісник
МДУ. Серія:
Економіка. – 2018.
Маріуполь: МДУ,
2018. – Вип. 16. – С.75-
85

10. Інструментарій
моделювання
інтеграційної
співпраці країн та
регіонів // Сучасні
технології управління
туристичним та

						<p>готельно-ресторанним бізнесом: матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, 29 вересня 2017р. – Маріуполь: МДУ, 2017. – С. 173-175</p> <p>11. Захарова О. В. Розділи монографії: 1.3. Методичний інструментарій вимірювання інтеграційних процесів. 3.1. Інтеграційні ініціативи країн-інтегрантів як фактор розвитку глобальної регіоналізації /Монографія Розвиток інтеграційних процесів в умовах глобальної регіоналізації: монографія / Під ред. Булатової О.В. – Маріуполь, МДУ, 2017. - 290 с.</p> <p>12. Міжнародне стажування: «Інноваційний розвиток Європейських університетів: Балтійський шлях» в університетах Литви, Латвії, Естонії (Університет імені Миколаса Ромериса, м. Вільнюс; Латвійський Університет наук про життя та технології, м. Єлгава; Естонська Академія Наук, м. Таллінн), 10-15 червня 2019 року, сертифікат №5KV-2630 від 15.06.2019 р.</p>	
350692	Задорожна-Княгницька Леніна Вікторівна	Професор, Сумісництво	Факультет іноземних мов	Диплом спеціаліста, Глухівський державний педагогічний інститут ім. С.М. Сергєєва-Ценського, рік закінчення: 1988, спеціальність: Педагогіка і методика початкового навчання, Диплом магістра, Маріупольський державний університет, рік закінчення: 2020, спеціальність: 035 Філологія, Диплом доктора наук ДД 008016,	28	ОК 6. Педагогіка вищої школи	<p>1. Задорожна-Княгницька Л. В. Деонтологічна підготовка менеджерів освіти в університетах: теорія і практика: монографія. Маріуполь: МДУ, 2017. 372 с.</p> <p>2. Zadorozhna-Kniagnutska L. Improvement of practical training of education managers at university by means of mentoring and facilitation. New stages of development of modern science in Ukraine and EU countries: monograph / edited by authors. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2019. 472 с. С. 141-164.</p> <p>3. Zadorozhna-Kniagnutska L.</p>

виданий
18.12.2018,
Диплом
кандидата наук
ДК 012206,
виданий
10.10.2001,
Атестат
доцента ДЦ
007155,
виданий
17.04.2003

Management
deontology as a new
area of scientific
knowledge in education
management. Modern
approaches to
knowledge
management
development. «B2
d.o.o.» Ljubljana
School of Business.
Ljubljana, Slovenia,
2020. 542 p. P. 356-
368.

4. Задорожна-
Княгницька Л. В.
Управлінська
деонтологія:
навчальний посібник.
Херсон: ОЛДІ-Плюс,
2020. 248 с.
Задорожна-
Княгницька Л. В.
Історія педагогіки:
навчальний посібник
для студентів ЗВО.
Херсон: ОЛДІ-Плюс,
2020. 364 с.

5. Задорожна-
Княгницька Л. В.
Формування
індивідуальної
освітньої траєкторії
магістрів – майбутніх
менеджерів освіти у
процесі професійної
підготовки.
Інноваційна
педагогіка. Вип. 20.
Том 1. ПУ
«Причорноморський
науково-дослідний
інститут економіки та
інновацій», 2020. 154
с. С. 125-130

6. Задорожна-
Княгницька Л. В.
Обґрунтування
наукового тезаурусу
проблеми
деонтологічної
підготовки
менеджерів освіти.
Актуальні питання
гуманітарних наук:
міжвузівський збірник
наукових праць
молодих вчених
Дрогобицького
державного
педагогічного
університету імені
Івана Франка. Том 6,
№ 27 (2020). С. 231-
237

7. Задорожна-
Княгницька Л. В.
Формування
громадянської позиції
школярів:
регіональний аспект.
Наукові записки
Вінницького
державного
педагогічного
університету імені
Михайла
Коцюбинського.
Серія: педагогіка і
психологія. 2020.
Випуск 62. 240 с. С.

63-70.

8. Задорожна-Княгницька Л. В. Співпраця університету та стейкхолдерів у контексті професійної підготовки менеджерів освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол. А.В.Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2020. Вип 72. Т 2. С.53-58 (фахове видання)

9. Задорожна-Княгницька Л.В., Ситник А.В. Партнерство школи та сім'ї в умовах дистанційного навчання. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випск 77. 2020. С.93-97.

10. Задорожна-Княгницька Л. В. Соціальні детермінанти переосмислення сутності професійної підготовки керівника закладу освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін. Запоріжжя: КПУ, 2019. Вип. 61. 230 с. Т. 2. С.54-60.

11. Задорожна-Княгницька Л. В. Професійні стандарти для керівників закладів освіти: недосліджені аспекти світового досвіду. Народна освіта:електронне фахове наукове видання. 2019, випуск 1 (37). URL:https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5555

12. Задорожна-Княгницька Л. В. Обґрунтування періодизації становлення та розвитку деонтології у сфері управління освітою в Україні. Педагогічні науки, 2019, №86. С.29-35

13. Задорожна-Княгницька Л. В.

Професійні вимоги до керівника закладу освіти: досвід міжнародних досліджень. Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки, 2019. Випуск 1. С. 210-216 (фахове видання). 14.

Задорожна Княгницька Л.В., Нетреба М.М. Наукові підходи до професійної підготовки педагогів для Нової української. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 66: збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. С. 70-75.

15. Задорожна-Княгницька Л. В. Обґрунтування змісту й структури деонтологічної компетентності менеджера освіти. Science rise: pedagogical education. Харків, 2018. №2(22). С. 24–28.

16. Задорожна-Княгницька Л. В. Управлінська деонтологія у сфері освіти: науково-педагогічний дискурс. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. Київ, 2017. Вип. 28 (38). С. 15–22.

17. Задорожна-Княгницька Л. В. Самостійна робота як чинник підвищення ефективності підготовки керівників навчальних закладів на другому рівні вищої освіти. Нова педагогічна думка. Рівне, 2017. № 3 (91). С. 3–7.

18. Задорожна-Княгницька Л.В. Напрями розвитку етико-деонтологічного знання у сфері управління освітою на початку XXI століття. Духовність

						особистості: методологія, теорія і практика : збірник наукових праць / Гол. редактор Г. П. Шевченко. Вип. 5 (92). Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 260 с. С. 86-96.	
121317	Омельченко Володимир Якович	Професор, Основне місце роботи	Економіко-правовий факультет	<p>Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1973, спеціальність: економіка та планування матеріально-технічного постачання, Диплом доктора наук ДД 007097, виданий 28.04.2009, Диплом кандидата наук ЭК 016167, виданий 15.02.1984, Аттестат доцента ДЦ 001486, виданий 28.05.1993, Аттестат професора 12ПР 007451, виданий 23.12.2011</p>	45	ОК. 2. Методологія наукової діяльності	<p>1. Стажування у Одеському національному політехнічному університеті, довідка №596/03-07 від 29.05.2017 р. (108 годин)</p> <p>2. Regional stakeholders in territory marketing of Latvian regions / Sergeys Ignatyevs, Oleg Diegtiar, Olga Garoniuk, Krystyna Osypenko, Vladimir Omelchenko, Andrii Cherkasov // European Research on Management and Business Economics. – р. 1972-1986. (Scopus).</p> <p>3.Омельченко В.Я. Науково-методологічні основи формування конкурентних переваг суб'єктів економіки в контексті розвитку глобальної інноваційної гіперконкуренції / В.Я. Омельченко // Вісник Хмельницького національного університету: Економічні науки: наук. журн.- Хмельниц. нац. ун-т. – Хмельницький, [б. в.], 2016. – № 3, Т. 2. – С. 146-154. 4. Галузеві особливості конкурентоспроможності в умовах глобалізації / В.Я. Омельченко, А.В. Омельченко // Конкурентоспроможність підприємств в умовах ринкової економіки [монографія]: Том 3. - Одеса: ОНПУ, 2015. – С. 300-322.</p> <p>5. Омельченко В.Я., Омельченко А.В., Омельченко Г.П. Розвиток електронної логістики в системі світової інформаційної економіки [монографія]. – Маріуполь: Видавництво «МДУ», 2017. - 246 с.</p> <p>6. Омельченко В.Я. Розвиток маркетингу</p>

						<p>в умовах інформатизації суспільства: колективна монографія / за ред. О.К. Шафалюка, В.П. Пилипчука. – Київ: вид-во КНЕУ, 2018. – 381 с.</p> <p>7. Omelchenko V., Omelchenko A., Osipenko K. Development of the supply chain management concept under the conditions of global economic transformations: monograph/ K. Osipenko, V. Omelchenko, A. Omelchenko // Розділ у колективній монографії «Business Risk in Changing Dynamics of Global Village2»/edited by N. Marynenko, P. Kumar, I. Kramar.- Ternopil Ivan Puluj National Technical University, 2019.- P. 513, P. 41-53</p> <p>8. Омельченко В.Я. Теоретико-методологічні аспекти управління фінансово-економічною безпекою держави / В.Я.Омельченко // Розділ у колективній монографії «Управління фінансово-економічною безпекою держави та шляхи запобігання зовнішнім та внутрішнім загрозам» .: Маріуполь: МДУ, 2020</p> <p>9. Омельченко В.Я., Омельченко А.П. Развитие методологии планирования с позиций концепции логистики // Jubilee Almanac “Is planning in crisis?”, Vol.1, D. Tsenov Academy of Economics, Bulgaria, 2005. – P. 175-181</p> <p>10. Омельченко В.Я. Методологія наукової діяльності: конспект лекцій / Омельченко В.Я. – Маріуполь, МДУ 2018. 129с.</p>	
159409	Мороз Оксана Анатоліївна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет філології та масових комунікацій	Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1993, спеціальність: Українська мова та література, Диплом	27	ОК 5. Ділова українська мова	1. Мороз О. А. Ономастична фразеологія в українській та польській мовах у національно-культурному слов'ян-ському просторі. Наукові праці : науково-методичний журнал. Вип. 266. Т. 278. Філологія.

кандидата наук
ДК 018042,
виданий
12.03.2002,
Атестат
доцента 02/ДЦ
013446,
виданий
19.10.2006

Мовознавство.
Миколаїв: Вид-во
ЧДУ ім. Петра
Могили, 2016. С.77-81.
2. Мороз О. А.
Інноваційні технології
навчання морфеміки
та словотвору у вищій
школі (електронний
ресурс). Матеріали
XXIII Міжнародної
науково-практичної
інтернет-конференції
«Проблеми та
перспективи розвитку
науки на початку
третього тисячоліття у
країнах Європи та
Азії» 28 – 29 лютого
2016 р. : Збірник
наукових праць. –
Переяслав-
Хмельницький, 2016С.
267-269
[/http://conferences.nea
smo.org.ua/uploads/co
nference/file/26/confer
ence_28-29.2.2016.pdf](http://conferences.nea
smo.org.ua/uploads/co
nference/file/26/confer
ence_28-29.2.2016.pdf)
3. Мороз О. А. Оніми в
художньому дискурсі
Макса Кідрука (на
матеріалі роману
«Твердиня»). Вісник
Донецького
національного
університету :
Науковий журнал.
Серія Б. Гуманітарні
науки. № 1-2.
Вінниця, 2015. – С.
166-172.
4. Мороз О. А. До
питання про типи
переносного значення
за суміжністю.
Сучасна філологія:
актуальні питання та
перспективи
дослідження :
матеріали
міжнародної науково-
практичної
конференції (20–21
жовтня 2017 р., м.
Люблін, Республіка
Ч.1 с. 24-26. 1.5.
Мороз.О.А. Урок
лексикології в
сучасній школі:
традиційний та
інноваційний підходи.
Інноваційна
педагогіка. 2020. №
30. С.76-80.
5. Підвищення
кваліфікації
(Маріупольський
державний
університет),
«Розвиток
професійної
компетенції
викладача ВНЗ» ІПК
2693428 /000402-16
від 09.12.2016
6. Стажування
«Організація
освітнього процесу в
галузі філологічних
наук в Україні та
країнах ЄС»

						<p>(Венеціанський університет Ка' Фоскарі (Італія) (180год./бкр.) сертифікат№ тFSI-24236CaF від 02.10.2020</p> <p>7. Участь в он-лайн семінарі «Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти: розвиток освітніх програм та їх акредитація» 24.11.2020</p> <p>8. Участь у конференції Соціокомунікативний простір України: історія та сьогодення: Всеукраїнська наук.-практ. конф. до 125-річчя від дня народження М.Т. Рильського. Київ, 20 – 21 лютого, 2020 р.</p> <p>9. Актуальні проблеми науки та освіт. XXII підсумкова науково-практична конференція викладачів МДУ, лютий, 2020.</p> <p>10. Мова у світлі класичної спадщини та сучасних парадигм. Міжнародна науково-практична конференція. м.Львів,13-14 березня 2020 року</p> <p>11. INNOVATIVE DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION. II International Scientific and Practical Conference Athens, Greece 26-28 April 2020.</p> <p>12. Міжнародна інтернет-конференція «Сучасні славістичні студії: основні напрями і перспективи досліджень», Маріупольський державний університет, 18-29 травня 2020</p>	
4471	Павленко Олена Георгіївна	Професор, Сумісництво	Факультет іноземних мов	<p>Диплом спеціаліста, Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов, рік закінчення: 1984, спеціальність: англійська та німецька мови,</p> <p>Диплом доктора наук ДД 006742, виданий 26.06.2017,</p> <p>Диплом кандидата наук ДД 041758, виданий</p>	34	<p>ОК 4. Наукова комунікація іноземною мовою.</p>	<p>1. Павленко О. Г. Усвідомлення перекладацьких інтенцій у науковій традиції. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. 2017. № 29. Т.2. С. 110-113.</p> <p>2. Павленко О. Г. Сучасні тенденції в теорії художнього перекладу: симптоми переорієнтації комунікативної парадигми. Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені</p>

20.09.2007,
Атестат
доцента 12ДЦ
027028,
виданий
20.01.2011

Івана Франка. Серія:
Філологічні науки
(мовознавство). 2017.
№8. Т.2. С. 20-24.
3. Павленко О. Г.
Переклад як
проникнення в
контекстуальну
мережу іншої
культури: «я» та
«інший». Наукові
записки. Серія :
Філологічні науки.
2018. Вип. 164. С. 487-
494.
4. Павленко О. Г.
Художній переклад як
засіб естетичного
опору. Науковий
вісник
Східноєвропейського
національного
університету імені
Лесі Українки. Серія:
Філологічні науки.
Літературознавство.
2017. Вип. 11-12. С. 99-
104.
5. Павленко О. Г.
Художній переклад як
носій культурної
пам'яті. Науковий
збірник Питання
літературознавства.
2018. № 97. С. 175-190.
6. Павленко О. Г.
Методи нейтралізації
культурних бар'єрів у
художньому
перекладі. Вісник
університету імені
Альфреда Нобеля.
Серія : Філологічні
науки. 2018. №1 (15).
С. 301-307.
7. Павленко О. Г.
Оцінка якості
художнього
перекладу: критерій
«оборотності».
Науковий вісник
Миколаївського
національного
університету імені
В.О. Сухомлинського.
Філологічні
науки[літературознавс
тво]. 2018. № 1 (21). С.
106-111.
8. Павленко О. Г.
Феномен
шістдесятництва:
рецепція й
осмислення
перекладознавчою
науковою традицією.
Міжвузівський
збірник наукових
праць молодих вчених
Дрогобицького
державного
педагогічного
університету імені
Івана Франка:
Актуальні питання
гуманітарних наук.
2018. Вип. 20. Т. 2. С.
90-94.
9. Olena Pavlenko.
Artistic Translation:
Advancing

Multicultural Dialogue//Buletinul Științific al Universității de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul. Științe Umanistice №. 2 (8), 2018.C.7-14.

10. Morgunova O., Shkurko T., Pavlenko O. English vers libre prosody (Auditory analysis results) /Advanced Education - Kyiv 2019. - Issue 13. - P.11-17.

11. Павленко О.Г. Авторське «я» в перекладах Миколи Дмитренка. Вісник Маріупольського державного університету. Серія :Філологія. 2019. – Вип. 21. – С. 75-83.

12. O.Pavlenko, I. Tymofieieva. Search Query Data Analysis: Challenges and Opportunities. Conference Proceedings of the 4th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems (COLINS 2020). Volume I: Main Conference Lviv, Ukraine, April 23-24, 2020.pp. 452-461/(Scopus) ISSN 2523-4013 urn:nbn:de:0074-2604-7.

13. Olena Pavlenko. Aesthetic Value of Rostislav Dotsenko’s Literary Translation. Вісник Маріупольського державного університету. Серія :Філологія. 2020. – Вип. 22. – С. 53-63.

14. Olena Pavlenko. Yu. Lisnyak’s Code of Ethics For Literary Translation Вісник Маріупольського державного університету. Серія :Філологія. 2020. – Вип. 23. – С. 57-65.

15. Korosidou, E., Griva, E., & Pavlenko, O. Parental Involvement in Program for Preschoolers Learning a Foreign Language/International Journal of Research in Education and Science 7(1), p.112-124. <https://doi.org/10.46328/ijres.1219>

16. Павленко О. Г. Художній переклад у компаративному «перекрої». Актуальні проблеми філологічних наук:

досвід науковців та освітян Польщі і України: матеріали міжн. наук.-практ. конф., 28 – 29 квітня, 2017 р. Люблін: Lublin Science and Technology Park S.A, 2017. С. 159–164.

17. Павленко О. Г. Переклад як проникнення в контекстуальну мережу іншої культури: «я» та «інший». Наукові записки. Серія:Філологічні науки. 2018. Вип. 164. С. 487-494.

18. Pavlenko O. English for professional purposes through culture-centered approach. Innovative approaches to Foreign Language Teaching:book of abstracts, May 25-27, 2018. Komotini, 2018. <http://www.educbrconf.uowm.gr/conference/>

19. Pavlenko O. Globalisation and Translation: a Culturebound Aspect. Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи: матер. II міжнар. наук.-практ. конф., 18-19 квітня 2018 р. Маріуполь : МДУ, 2018. С.581-583.

20. Pavlenko O. Interactive approach to translation and interpreting. Людина в мовному просторі:історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку: матеріали II Міжн. наук.-практ. конф., 17- травня, 2018. Бердянськ, 2018. С. 138-140.

21. Соціалізація перекладу в просторі чужої культури. Художні феномени в історії світової літератури: перехід мови в письменництво («Міжкультурний діалог»): тези доповідей V Міжнародної наукової конференції. Х.: ФОП Бровін О.В., 2019. 112 с. С.67-68.

22. Павленко О. English for Specific Purposes: Key Issues and Research Perspectives
Всеукраїнська наукова

						<p>конференція «Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі», 20 листопада 2019 року, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. С. 14-17.</p> <p>23. Павленко, О. Г. Аспекти українського художнього перекладу англійської прози другої половини XX століття: підручник/О.Г.Павленко - Маріуполь:МДУ, 2020. - 328 с. (Затверджено рішенням ВР МДУ, протокол №8 від 30.04.2020 р.)</p> <p>24. О. Г. Павленко, О. О. Моргунова. Англійська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник - практикум для самостійної роботи студентів . Маріуполь: МДУ, 2020. 154 с. (Затверджено рішенням ВР МДУ, протокол №4 від 28.10.2020 р.</p> <p>25. Павленко О. Г. Мараховська Н. В. Практикум з англійської мови (для здобувачів вищої освіти ОС «Магістр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування») / О.Г.Павленко, Н. В. Мараховська – Маріуполь: МДУ, 2020. – 125 с. (Протокол №8 від 24.02.2021)</p>	
259971	Шабельник Тетяна Володимирівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Економіко-правовий факультет	Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1999, спеціальність: 050102 Економічна кібернетика, Диплом доктора наук ДД 006431,	16	ОК з. ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	1. T. Shabelnyk, N. Rotanova. O. Diachenko, M. Netroba, L. Tonkykh, O. Tsilmak. The Role and Place of Information and Communication Technologies in the Formation of Professional Competencies of Higher Education. /Systematic Reviews in Pharm, 2020. – Vol. 11, Issue

виданий
27.04.2017,
Диплом
кандидата наук
ДК 039750,
виданий
15.03.2007,
Атестат
доцента 12/ДЦ
025103,
виданий
14.04.2011

10. – P. 890-893. DOI:
10.31838/srp.2020.10.1
33 (Scopus).
2. Olena Bulatova,
Tetiana Shabelnyk,
Tetyana Marena,
Nataliia Reznikova.
Influence of Regional
Financial Market
Models on the
Structure of Global
Financial Assets /
Advances in Economics,
Business and
Management Research:
Proceedings of the 6th
International
Conference on
Strategies, Models and
Technologies of
Economic Systems
Management (SMTESM
2019), Khmelnytskyi,
Ukraine, October 4-6,
2019. – Amsterdam:
Atlantis Press, 2019. –
Vol. 95. - P. 281-285.
(Очікується індексація
у Web of Science)
3. Olena Bulatova,
Tetiana Shabelnyk, Yuri
Chentukov, Tetyana
Marena. Modeling of
the Control System of
Business Processes of
Management of Region
as an Economic Entity /
Advances in Economics,
Business and
Management Research:
Proceedings of the 7th
International
Conference on
Modeling, Development
and Strategic
Management of
Economic System
(MDSMES 2019),
Ivano-Frankivsk,
October 24-25, 2019. -
Amsterdam: Atlantis
Press, 2019. – Vol. 99.
P. 206-211.
4. Piskunov S., Yuriy R.,
Shabelnyk T., Kozyr A.,
Bashynskyi K., Kovalev
L., Piskunov M. Method
And Mathematical
Algorithm For Finding
The Quasi-Optimal
Purpose Plan //
International Journal of
Computer Science and
Network Security. 2021.
Vol. 21 No. 2 pp. 88-92.
5. Tetiana Shabelnyk,
Serhii Krivenko,
Nataliia Rotanova, O
Diachenko, I
Tymofieieva, A Kiv.
Integration of chatbots
into the system of
professional training of
Masters / CEUR Works
hop Proceedings: Cloud
Technologies in
Education : Proceedings
of the 8th Workshop
(CTE), December 18,
2020, Kryvyi Rih,
Ukraine. – 2020. – In

print.
<http://repository.mdu.p.ua/jsrui/handle/123456789/1899>
(Очікується індексація у Scopus)

6. Шабельник Т.В. Інформаційні системи підтримки прийняття рішень в умовах глобалізації фармацевтичного ринку. / Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: Збірник наукових праць. – Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ», 2018. – Вип. 18. – С. 86-91.

7. Шабельник Т.В., Горбашевська М.О., Тимофєєва І.Б. Інформаційнотехнічний інструментарій запобігання та виявлення академічного плагіату в Україні. / Фізикоматематична освіта. - 2019. - Випуск 4 (22). - С. 130-136.

8. Шабельник Т.В. Марена Т.В., Шабельник М.М. Моделювання виникнення світових фінансових криз у системі забезпечення фінансової безпеки країн. / Бізнесінформ. – Харків: ХНЕУ, - 2020. - №3 – С.75-82.

9. Olena Bulatova, Tetyana Marena, Yuri Chentukov, Tetiana Shabelnyk, The impact of global financial transformations on the economic security of Central and Eastern European countries./ Public and Municipal Finance. – Sumy.: Business Perspectives. - 2020. – Vol. 9, Issue 1. - P. 1-13.

10. Шабельник Т.В. Марена Т.В., Шабельник М.М. Сучасні підходи до типологізації світових фінансових криз. /Бізнесінформ.- 2020. - №10. – С.6-13.

11. Social and legal aspects of the development of civil society institutions: collective monograph, Part I («Complex of system-dynamic simulation models of management and control of stocks of pharmaceutical products») // Warsaw: BMT Erida Sp.z o.o., 2019. 536 p. P. 6-18.
(Розділ у колективній

монографії).
12. Ротаньова Н.Ю., Шабельник Т.В. Особливості практичної підготовки здобувачів вищої освіти з галузі «Інформаційні технології» за освітнім компонентом «Вища математика». Математична освіта: минуле, сьогодення, майбутнє, до 100-річчя від дня народження О.Ф. Семеновича: монографія / за ред. Н.А. Тарасенкової. – Черкаси: Видавець ФОП Гордієнко, 2020. – С. 189-195. (200 с.) (Розділ у колективній монографії).

13. Шабельник Т.В. Математичне моделювання соціальноекономічних систем : навч. посіб. / Т.В. Шабельник; Маріупольський державний університет, кафедра математичних методів та системного аналізу. – Маріуполь : МДУ, 2019. - 135 с.

14. Шабельник Т.В. Кривенко С.В., Дяченко О.Ф. Економічна інформатика: навч. посіб. Маріуполь : МДУ, 2020. - 102 с.

Шабельник Т.В. Дяченко О.Ф. Математичні методи інтелектуального аналізу даних. Маріуполь : МДУ, 2021. - 163 с.

15. Шабельник Т.В., Лисенко Ю.Г. Моделі дистанційних навчальних технологій як фактор підвищення конкурентоспроможності сучасного закладу вищої освіти. // Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи : матер. II міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 18–19 квітня 2018 р. – Маріуполь : МДУ, 2018. - С. 96-97

16. Шабельник Т.В. Точки контролю системи інформаційної безпеки підприємства за економічними індикаторами.// Інформаційні

						<p>технології у науці, освіті, виробництві: зб. тез I Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Маріуполь, 26 квіт. 2018 р. /уклад. І. Б. Тимофєєва, О. Ф. Дяченко. - Маріуполь : МДУ, 2018. -С. 178-180.</p> <p>17. Шабельник, О. Ф. Дяченко, А. О. Морозова. – Маріуполь : МДУ, 2019. – С.113-115. Шабельник Т.В. Дяченко О.Ф. Морозова А.О. Побудова системи симетричного шифрування/дешифрування даних на основі нейронних мереж. // Комп'ютерні системи та інформаційні технології в освіті, науці та управлінні : Тези доповідей VI Міжнародної науковопрактичної конференції, м. Дніпро, 23-25 жовтня 2019 р. - Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2019. – С. 52-53</p> <p>18. Чентуков Ю.І., Шабельник Т.В. Особливості прояву глобальних фінансових трансформацій у країнах центральної та східної Європи. Особливості інтеграції країн в світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали: VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Маріуполь: МДУ, 2020. –С.50-52</p>
--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
Аналізувати та застосовувати	☐	ОК 7. Глобалізаційний дискурс	Лекції, семінарські заняття, реферування наукової	Поточний контроль здійснюється у процесі

<p>концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні постулати та теорії, парадигми глобального економічного розвитку, новітні підходи до функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин (PH-8).</p>			<p>літератури, робота з першоджерелами, у тому числі у електронному вигляді.</p>	<p>вивчення дисципліни з метою виявлення ступеню розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять, а також за результатами виконання студентом індивідуальних завдань, а саме: підготовки реферативного дослідження. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену, який передбачає усну відповідь на питання екзаменаційного білету. Кожен екзаменаційний білет з дисципліни містить два теоретичних питання.</p>
<p>Використовувати сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами, інноваційні та інтерактивні методи навчання (PH-17).</p>	☐	<p>ОК 6. Педагогіка вищої школи</p>	<p>Традиційні: словесні (лекція (вступна, проблемна, лекція-прес-конференція, узагальнювальна), розповідь, бесіда; наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (аналіз ситуацій професійного вибору, виконання різнорівневих завдань педагогічної насиченості), інтерактивні (робота в парах, ділові ігри, дискусії).</p>	<p>Співбесіда зі здобувачами освіти під час індивідуальних занять; консультація; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; екзамен.</p>
<p>Знати систему вищої освіти в Україні, специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти (PH-16).</p>	☐	<p>ОК 6. Педагогіка вищої школи</p>	<p>Традиційні: словесні (лекція (вступна, проблемна, лекція-прес-конференція, узагальнювальна), розповідь, бесіда; наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (аналіз ситуацій професійного вибору, виконання різнорівневих завдань педагогічної насиченості), інтерактивні (робота в парах, ділові ігри, дискусії).</p>	<p>Співбесіда зі здобувачами освіти під час індивідуальних занять; консультація; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; екзамен.</p>
<p>Здійснювати аналіз, систематизацію, узагальнення та інтерпретацію результатів міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних економічних відносин; застосовувати навички верифікації наукових гіпотез з використанням достовірних емпіричних даних щодо розвитку міжнародних економічних відносин (PH-15).</p>	☐	<p>ОК 8. Спеціальні методи економічних досліджень</p>	<p>Лекції, практичні заняття, виконання розрахунково-аналітичних практичних робіт, індивідуальні та групові консультації, самостійна робота здобувачів з міжнародними базами статистичних даних, оформлення та презентація звітів з практичних робіт відповідно до тематики дослідження.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та індивідуальних занять у вигляді теоретичних співбесід, розв'язання практичних завдань та виконання аналітично-дослідних практичних робіт, у вигляді тестування студентів за основними темами курсу, захисту аналітично-розрахункового проекту за темою дослідження. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Кожен екзаменаційний білет з дисципліни «Спеціальні методи економічних досліджень» містить 3 теоретичні питання (усна відповідь) та блок тестових завдань (навчальний</p>

		ОК 7. Глобалізаційний дискурс	Лекції, семінарські заняття, реферування наукової літератури, робота з першоджерелами, у тому числі у електронному вигляді.	портал). Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни з метою виявлення ступеню розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять, а також за результатами виконання студентом індивідуальних завдань, а саме: підготовки реферативного дослідження. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену, який передбачає усну відповідь на питання екзаменаційного білету. Кожен екзаменаційний білет з дисципліни містить два теоретичних питання.
Здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами (РН-14).	☐	ОК 4. Наукова комунікація іноземною мовою.	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: 1) за джерелом інформації: - словесні: семінарські заняття із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), пояснення, розповідь, бесіда; - наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; 2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: - індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; 3) за ступенем самостійності мислення: - репродуктивні, пошукові, дослідницькі; 4) за ступенем керування навчальною діяльністю: - під керівництвом викладача; - самостійна робота: (робота з книгою; інформаційно-довідковими матеріалами); - виконання індивідуальних навчальних проєктів. II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: 1) методи стимулювання інтересу до навчання: - навчальні дискусії; - створення ситуації пізнавальної новизни; - створення ситуацій зацікавленості.	Поточний контроль, усне опитування, виконання практичних завдань, підсумковий контроль (відкриті питання).
		ОК 5. Ділова українська мова	Практичні заняття, робота зі словниками, енциклопедіями, довідковою літературою, конспектування наукової літератури (статей), розроблення цифрового	Співбесіда, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, тестування.

			нарративу, пошук інформації в Інтернеті.	
<p><i>Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи економіко-математичного моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез (РН-13).</i></p>	☐	<p>ОК 8. Спеціальні методи економічних досліджень</p>	<p>Лекції, практичні заняття, виконання розрахунково-аналітичних практичних робіт, індивідуальні та групові консультації, самостійна робота здобувачів з міжнародними базами статистичних даних, оформлення та презентація звітів з практичних робіт відповідно до тематики дослідження.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та індивідуальних занять у вигляді теоретичних співбесід, розв'язання практичних завдань та виконання аналітично-дослідних практичних робіт, у вигляді тестування студентів за основними темами курсу, захисту аналітично-розрахункового проекту за темою дослідження. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Кожен екзаменаційний білет з дисципліни «Спеціальні методи економічних досліджень» містить 3 теоретичні питання (усна відповідь) та блок тестових завдань (навчальний портал).</p>
		<p>ОК 3. ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</p>	<p>Викладання дисципліни здійснюється через лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу здобувачів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам згідно до тематики наукової роботи, захист практичних робіт, тестування.</p>	<p>Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темах, захисту звітів про виконання практичних робіт. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий модульний контроль передбачає виконання тестового завдання.</p>
<p><i>Володіти аналітичним мисленням та методиками систематизації інформації обробки великих масивів даних, оцінювання та прогнозування економічних та соціальних явищ (РН-12).</i></p>	☐	<p>ОК. 2. Методологія наукової діяльності</p>	<p>Лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомоги мультимедіа-засобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науково-дослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів.</p>	<p>Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. <p>Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою.</p>

				Засоби оцінювання: тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий залік.
		ОК 3. ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	Викладання дисципліни здійснюється через лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу здобувачів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам згідно до тематики наукової роботи, захист практичних робіт, тестування.	Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темах, захисту звітів про виконання практичних робіт. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий модульний контроль передбачає виконання тестового завдання.
		ОК 8. Спеціальні методи економічних досліджень	Лекції, практичні заняття, виконання розрахунково-аналітичних практичних робіт, індивідуальні та групові консультації, самостійна робота здобувачів з міжнародними базами статистичних даних, оформлення та презентація звітів з практичних робіт відповідно до тематики дослідження.	Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та індивідуальних занять у вигляді теоретичних співбесід, розв'язання практичних завдань та виконання аналітично-дослідних практичних робіт, у вигляді тестування студентів за основними темами курсу, захисту аналітично-розрахункового проекту за темою дослідження. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Кожен екзаменаційний білет з дисципліни «Спеціальні методи економічних досліджень» містить 3 теоретичні питання (усна відповідь) та блок тестових завдань (навчальний портал).
<i>Формулювати та вирішувати сучасні наукові й практичні проблемні питання розвитку національних економік та міжнародних економічних відносин у контексті глобальних трансформацій (РН-11).</i>	☐	ОК 7. Глобалізаційний дискурс	Лекції, семінарські заняття, реферування наукової літератури, робота з першоджерелами, у тому числі у електронному вигляді.	Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни з метою виявлення ступеню розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять, а також за результатами виконання студентом індивідуальних завдань, а саме: підготовки реферативного дослідження. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену, який передбачає усну відповідь на питання екзаменаційного білету. Кожен екзаменаційний білет з дисципліни містить два теоретичних питання.
<i>Демонструвати глибокі знання основних концепцій, закономірностей, принципів глобалізації, розуміння її</i>	☐	ОК 7. Глобалізаційний дискурс	Лекції, семінарські заняття, реферування наукової літератури, робота з першоджерелами, у тому числі у електронному вигляді.	Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни з метою виявлення ступеню розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння

<p>теоретичних та практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану; ідентифікувати наукову проблему, узагальнювати інформацію, робити самостійні висновки щодо розвитку сучасних глобалізаційних та інтеграційних процесів (PH-10).</p>				<p>застосовувати його у практичній роботі. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять, а також за результатами виконання студентом індивідуальних завдань, а саме: підготовки реферативного дослідження. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену, який передбачає усну відповідь на питання екзаменаційного білету. Кожен екзаменаційний білет з дисципліни містить два теоретичних питання.</p>
<p>Критично оцінювати власні наукові розробки при впровадженні у навчальний процес; використовувати теоретичні та методологічні напрацювання власного наукового дослідження при розробці навчально-методичного забезпечення дисциплін (PH-18).</p>	☐	<p>ОК 6. Педагогіка вищої школи</p>	<p>Традиційні: словесні (лекція (вступна, проблемна, лекція-прес-конференція, узагальнювальна), розповідь, бесіда; наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (аналіз ситуацій професійного вибору, виконання різнорівневих завдань педагогічної насиченості), інтерактивні (робота в парах, ділові ігри, дискусії).</p>	<p>Співбесіда зі здобувачами освіти під час індивідуальних занять; консультація; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; екзамен.</p>
<p>Мати наукове цілісне уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції (PH-9).</p>	☐	<p>ОК 7. Глобалізаційний дискурс</p>	<p>Лекції, семінарські заняття, реферування наукової літератури, робота з першоджерелами, у тому числі у електронному вигляді.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни з метою виявлення ступеню розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять, а також за результатами виконання студентом індивідуальних завдань, а саме: підготовки реферативного дослідження. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену, який передбачає усну відповідь на питання екзаменаційного білету. Кожен екзаменаційний білет з дисципліни містить два теоретичних питання.</p>
<p>Демонструвати навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики (PH-5).</p>	☐	<p>ОК. 2. Методологія наукової діяльності</p>	<p>Лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа-засобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науково-дослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності</p>	<p>Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та</p>

			студентів.	<p>проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок;</p> <p>- перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів;</p> <p>- контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань.</p> <p>Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою.</p> <p>Засоби оцінювання: тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий залік.</p>
<p><i>Мати сформовані знання про основні методи та засоби отримання, збереження, переробки інформації за допомогою сучасних ІКТ; застосовувати навички організації та планування науково-дослідної роботи за допомогою ефективного використання ІКТ; здійснювати експертно-аналітичну та науково-дослідну діяльність з використанням сучасних ІКТ (РН-7).</i></p>	☐	ОК 3. ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	<p>Викладання дисципліни здійснюється через лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу здобувачів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам згідно до тематики наукової роботи, захист практичних робіт, тестування.</p>	<p>Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темах, захисту звітів про виконання практичних робіт. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий модульний контроль передбачає виконання тестового завдання.</p>
<p><i>Демонструвати сформовані систематичні уявлення про сучасні концепції філософії науки, основні стадії еволюції науки та наукової думки, про наукову картину світу; використовувати положення і категорії філософії задля аналізу та оцінювання різноманітних фактів та явищ; застосовувати навички аналізу сучасних світоглядних та методологічних проблем (РН-6).</i></p>	☐	ОК. 2. Методологія наукової діяльності	<p>Лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа-засобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науково-дослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів.</p>	<p>Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є:</p> <p>- усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень;</p> <p>- розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок;</p> <p>- перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів;</p> <p>- контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань.</p>

				Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий залік.
		ОК 1. Актуальні проблеми філософії	Словесні: лекції, проблемні лекції семінарські/практичні заняття Організаційно-діяльнісні ігри Навчальні дискусії Самостійна робота аспірантів Консультації	Співбесіди з аспірантами під час індивідуальних занять; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; залік.
<i>Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною, так і іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікацію (РН-4).</i>	☐	ОК 5. Ділова українська мова	Практичні заняття, робота зі словниками, енциклопедіями, довідковою літературою, конспектування наукової літератури (статей), розроблення цифрового наративу, пошук інформації в Інтернеті.	Співбесіда, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, тестування.
		ОК 4. Наукова комунікація іноземною мовою.	Методи організації та здійснення навчальнопізнавальної діяльності: 1) за джерелом інформації: - словесні: семінарські заняття із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), пояснення, розповідь, бесіда; - наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; 2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: - індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; 3) за ступенем самостійності мислення: - репродуктивні, пошукові, дослідницькі; 4) за ступенем керування навчальною діяльністю: - під керівництвом викладача; - самостійна робота: (робота з книгою; інформаційнодовідковими матеріалами); - виконання індивідуальних навчальних проєктів. II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчальнопізнавальної діяльності: 1) методи стимулювання інтересу до навчання: - навчальні дискусії; - створення ситуації пізнавальної новизни; - створення ситуацій зацікавленості.	Поточний контроль, усне опитування, виконання практичних завдань, підсумковий контроль (відкриті питання).
<i>Узагальнювати, критично мислити й аналізувати</i>	☐	ОК. 2. Методологія наукової діяльності	Лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомоги	Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок

<p>явища та проблеми, які вивчаються, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевіренних фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології (РН-3).</p>			<p>мультимедіа-засобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науково-дослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів.</p>	<p>здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий залік.</p>
<p>Демонструвати системний науковий світогляд, уміння креативно мислити, формулювати висновки і розробляти рекомендації, пропонувати неординарні підходи з використанням новітніх технологій у розв'язанні поставлених завдань (РН-2).</p>	<p>☐</p>	<p>ОК. 2. Методологія наукової діяльності</p>	<p>Лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомоги мультимедіа-засобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науково-дослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів.</p>	<p>Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом</p>
		<p>ОК 1. Актуальні проблеми філософії</p>	<p>Словесні: лекції, проблемні лекції, проблемно-пошукові лекції семінарські/практичні заняття. Організаційно-діяльнісні ігри. Навчальні дискусії. Самостійна робота аспірантів. Консультації.</p>	<p>Співбесіди з аспірантами під час індивідуальних занять; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; залік.</p>

				поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий залік.
		ОК 1. Актуальні проблеми філософії	Словесні: лекції, проблемні лекції, проблемно-пошукові лекції семінарські/практичні заняття Організаційно-діяльнісні ігри Навчальні дискусії Самостійна робота аспірантів Консультації	Співбесіди з аспірантами під час індивідуальних занять; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; залік.
		ОК 3. ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	Лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу здобувачів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам згідно до тематики наукової роботи, захист практичних робіт, тестування.	Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темах, захисту звітів про виконання практичних робіт. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий модульний контроль передбачає виконання тестового завдання.
Проводити міждисциплінарні наукові дослідження економічних процесів, володіючи належним рівнем загальнонаукових компетентностей, які сприяють формуванню цілісного наукового підходу, професійної етики та загального культурного кругозору (РН-1).	☐	ОК 8. Спеціальні методи економічних досліджень	Лекції, практичні заняття, виконання розрахунково-аналітичних практичних робіт, індивідуальні та групові консультації, самостійна робота здобувачів з міжнародними базами статистичних даних, оформлення та презентація звітів з практичних робіт відповідно до тематики дослідження.	Оцінювання рівня опанування здобувачем матеріалу навчальної дисципліни проводиться шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та індивідуальних занять у вигляді теоретичних співбесід, розв'язання практичних завдань та виконання аналітично-дослідних практичних робіт, у вигляді тестування студентів за основними темами курсу, захисту аналітично-розрахункового проекту за темою дослідження. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Кожен екзаменаційний білет з дисципліни «Спеціальні методи економічних досліджень» містить 3 теоретичні питання (усна відповідь) та блок тестових завдань (навчальний портал). Відповіді під час складання екзамену з дисципліни оцінюються за 50-бальною шкалою (від 0 до 50 балів). Засоби оцінювання: усні співбесіди на практичних завданнях, поточні тестування за темами курсу, обговорення результатів виконання практичних робіт, презентація-захист аналітично-розрахункового проекту за темою дослідження.
		ОК 2. Методологія наукової діяльності	Лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація	Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості

			<p>матеріалу за допомоги мультимедіа-засобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науково-дослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів.</p>	<p>набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. <p>Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою.</p> <p>Засоби оцінювання: тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий залік.</p>
--	--	--	---	--